

საქართველოს დაცული ტერიტორიების სისტემის ფინანსური მდგრადობის ხელშეწყობა

ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიაზე შესვლის გადასახადის დანერგვის
სამოქმედო გეგმა

საბოლოო ვერსია
ჩაბარების თარიღი: 24.05.2024
საქართველო

ანგარიშში წარმოდგენილი ნებისმიერი აზრი, შედეგები, დასკვნები ან რეკომენდაციები ეკუთვნის ავტორებს და არ გამოხატავს კავკასიის ბუნების ფონდის, მისი თანამშრომლების და მისი დამფუძნებლების მოსაზრებას.

შინაარსი

1. წინასიტყვაობა	3
2. შესვლის გადასახადის საერთაშორისო პრაქტიკა.....	3
3. ეკოტურიზმის განვითარების ტენდენციები ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიაზე.....	5
3.1 დაცული ტერიტორიის მდებარეობა და დახასიათება.....	5
3.2 მენეჯმენტი	6
3.3 ტურისტული ინფრასტრუქტურა, ეკოტურისტული ბილიკები.....	6
3.3.1 ლდტ-ზე არსებული ინფრასტრუქტურა	7
3.3.2 ეკოტურისტული ბილიკები.....	7
3.4 ტურისტული მოთხოვნა და სტატისტიკა.....	7
4. დაინტერესებულ მხარეების დამოკიდებულება და მოსაზრებები შესვლის გადასახადის მიმართ	10
5. შესვლის გადასახადის დაწესების რისკები, შესაძლებლობები და ძირითადი მიმართულებები	11
6. განხორციელების გეგმა.....	12
6.1 ღირებულება, გადასახადისგან გათავისუფლება და ფასდაკლებები	17
6.2 თავისუფალი ზონები	18
6.3 ფინანსური ხარჯები და სარგებელი	19
6.4 განხორციელების ვადები.....	20
7. რეკომენდაციები პილოტირების შემდგომი ეტაპისთვის:	22

დანართები

დანართი 1 შეხვედრა დაცული ტერიტორიების სააგენტოს და ადმინისტრაციების წარმომადგენლებთან	22
დანართი 2 შეხვედრა ადგილობრივი ბიზნესების და თემის წარმომადგენლებთან	26
დანართი 3 შეხვედრა ტურიზმის ადმინისტრაციის, ტურისტული ბიზნესისა და დარგობრივი ასოციაციების წარმომადგენლებთან.....	29

1. წინასიტყვაობა

საქართველოში დაცული ტერიტორიების თვითდაფინანსების სქემა განიხილება, როგორც ეფექტური მართვის და ფინანსური მდგრადობის ხელშეწყობი მექანიზმი. დაცული ტერიტორიების თანამედროვე სისტემის შექმნიდან მოყოლებული მიმდინარეობს მსჯელობა და ხორციელდება ცალკეული აქტივობები დტ-ებზე შესვლის გადასახადის დაწესებასთან დაკავშირებით. სერვისის/მომსახურების გადასახადი, როგორც არის ღამის გათევის ობიექტებით, საკემპინგე ადგილებით სარგებლობა და სხვა, ორი ათწლეულია რაც დანერგილია საქართველოში. რამდენიმე ლოკაციაზე არსებობს შესვლის გადასახადიც (მაგალითად პრომეთეს და სათაფლიას მღვიმეებში, მარტვილის კანიონში და სხვ.), ხოლო ვაშლოვანის დტ-ზე გადასახადია ავტომობილით შესვლაზე.

ვიზიტორებისგან მიღებული ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად ხმარდება ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვას, რეინჯერების გადამზადებას და ადმინისტრაციების მართვას. კონსერვაციული მიზნების მისაღწევად საჭირო აქტივობების დაფინანსების და დაცული ტერიტორიების ფინანსურ მდგრადობის მიღწევითვის არსებული შემოსავალი არ არის საკმარისი. საკონსერვაციო პროექტების უმეტესი ნაწილი კვლავ საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების ფინანსური მხარდაჭერით ხორციელდება.

ფინანსური მდგრადობის და ბუნების კონსერვაციის ღონისძიებების გაძლიერების მიზნით, კავკასიის ბუნების ფონდის (CNF) და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით მომზადდა ლაგოდების და მტირალას დაცულ ტერიტორიებისთვის შესვლის გადასახადის კონცეფციის დოკუმენტი. ეს არის ზოგადი ხასიათის პოლიტიკის დოკუმენტი, რომელიც ასახავს საქართველოს დაცულ ტერიტორიებზე შესვლის გადასახადების დანერგვის ერთიან ხედვას და ზოგად მიდგომებს.

წინამდებარე დოკუმენტი, დაცულ ტერიტორიაზე შესვლის გადასახადის დანერგვის სამოქმედო გეგმა, მომზადებულია კონსულტანტების მიერ სამიზნე ადმინისტრაციის მენეჯერების და სპეციალისტების მონაწილეობით. დოკუმენტში გაანალიზებულია ადმინისტრაციის შესაძლებლობები შესვლის გადასახადის სქემის ასამოქმედებლად - გადასახადის მიღების და გადახდის ოპერირების, ასევე საზოგადოებასთან (ადგილობრივებზე აქცენტებით) საკომუნიკაციოდ. დოკუმენტში გათვალისწინებულია ლაგოდების დაცული ტერიტორიების მიმდებარე მოსახლეობის დამოკიდებულება და ინტერესი, ტურისტული სერვისების მიმწოდებლების, საკრებულოებისა და მერიის წარმომადგენლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების მოსაზრებები შესვლის გადასახადის დანერგვასთან დაკავშირებით. (იხილეთ შეხვედრების ოქმები).

2. შესვლის გადასახადის საერთაშორისო პრაქტიკა

შესვლის გადასახადის ფორმები, პირობები, ფასი განსხვავებულია ქვეყნების და, ბევრ შემთხვევაში, რეგიონების მიხედვით. ეს გამოწვეულია დაცული ტერიტორიების მართვის ფორმით, სტრუქტურით, არსებული რეგულაციებით, ადგილობრივი თემების და ბიზნესების ჩართულობის დონით. მაგალითად, ბოტსვანას დტ-ების საოპერაციო ხარჯების 80%-ს აფრიკის ველური ბუნებით დაინტერესებული საერთაშორისო ტურისტები ფარავენ. ფინეთის ეროვნული პარკებში არ არის დაცულ ტერიტორიაზე შესვლის გადასახადი. თუმცა, დაწესებულია გადასახადი ტურისტული სააგენტოებისთვის, რომლებიც ეწევიან კონკრეტულ ტურისტულ აქტივობებს პარკებში. სააგენტოებისთვის, Metsähallitus-ის ბუნების კონსერვაციის სამსახურსა და სააგენტოებს შორის გაფორმებულ თანამშრომლობის ხელშეკრულების საფუძველზე, განსაზღვრულია საქმიანობის განხორციელების პირობები (პარკში არსებული ინფრასტრუქტურის გამოყენების და საქმიანობის უარყოფითი გავლენის გათვალისწინებით); დაკონტრაქტებული ბიზნესების რეკლამირება ხდება ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ცენტრებში და მათ ვებსაიტებზე.

შესვლის გადასახადის ტარიფებს ნაწილობრივ განსაზღვრავს ბუნებრივ რესურსებზე მოთხოვნილება, ადგილზე სერვისების მიწოდება და ის ღირებულებები, რომელსაც ვიზიტორები ანიჭებენ ადგილზე არსებულ გამოცდილებას. შესაბამისად, ფასიანი შესასვლელისთვის შერჩეულია ისეთი ტერიტორიები სადაც არსებობს ტურისტული ინფრასტრუქტურა, სერვისები, შეთავაზებული ტურისტული ბილიკები და პირობები რეკრეაციული გამოცდილებების მისაღებად. შესვლის გადასახადს აქვს პოტენციური დამატებით შექმნას დტ-ების საოპერაციო ხარჯების მნიშვნელოვანი ნაწილი იმ ადგილებში, სადაც ტურიზმის მოცულობა მაღალია და ბილიკების გასწვრივ არსებულ ინფრასტრუქტურაზეც არსებობს გარკვეული გადასახადები.

გადასახადის განსაზღვრის და ოდენობის დასადგენად რამდენიმე მეთოდის კომბინაცია გამოიყენება¹. მათ შორის შენატანის ღირებულებაზე დაყრდნობით, ბაზრის ანალიზზე დაფუძნებული, გადახდის სურვილის მიხედვით (გადახდის მზაობის დასადგენად ჩატარებული გამოკითხვები) ვიზიტორთა კატეგორიებიდან გამომდინარე (ფასების დიფერენციაციის განსაზღვრისთვის).

შესვლის გადასახადი მეტ შემთხვევაში დიფერენცირებულია საცხოვრებელი ადგილის, ასაკის, სამუშაო ადგილების და/ან კვირის დღეების მიხედვით. განსხვავებული გადასახადი შეიძლება დაწესდეს ვიზიტორთა ჯგუფებისთვის (პარტნიორ სააგენტოებთან, სკოლებთან, საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მფლობელებთან შეთანხმებით). ვიზიტორთა სპეციალური კატეგორია შესაძლოა იყოს ძალიან მოტივირებული ან გამოცდილი ადგილობრივი ვიზიტორები (მთასვლელები, ბუნების მოყვარულები, ფრინველებზე დამკვირვებლები), რომლებსაც შეუძლიათ შეღავათიანი ფასის მქონე წლიური ბილეთით ისარგებლონ. მაგალითად, სამხრეთ აფრიკის ეროვნული პარკები (SANParks) სთავაზობს წლიური ბარათის 'Wild Card'-ის წევრობას რაც ინდივიდუალურ მოგზაურს, წყვილებს, ოჯახებს სამხრეთ აფრიკის ტერიტორიაზე სთავაზობს ულიმიტო შესვლას 80-ზე მეტ ეროვნულ პარკში, ნაკრძალსა და კურორტზე. გადასახადი შესაძლოა, ასევე, სატრანსპორტო საშუალებაზე იყოს დაწესებული. Bonaire National Marine Park ვიზიტორს სთავაზობს დღიურ და წლიური შესვლის საფასურის სხვადასხვა არჩევანს (DCNA(2014); გალაპაგოსის ეროვნული პარკი ახდევინებს ერთჯერად საფასურს ვიზიტორებს (უცხოელი მოქალაქეები იხიდან 100 აშშ დოლარს, ხოლო ეკვადორის მოქალაქეები - 6 აშშ დოლარს) სამ თვემდე დარჩენის ვადით; (Epler(2007). ტურ-ოპერატორების მეშვეობით ჩამოსული ვიზიტორებისთვის მოქმედებს სპეციალური ფასდაკლება. ხორვატიის ეპ-ში შესვლის გადასახადების დიფერენცირება პარკების ლოკაციების/პოპულარობისა და გასავლელი მარშრუტების სიგრძის მიხედვით ხდება.

დაბალ შემოსავლიანი ქვეყნების ეპ-ებში საერთაშორისო ტურისტები იხდიან საშუალოდ 20 აშშ დოლარს. ეს ორჯერ აღემატება საშუალო გადასახადს საშუალო შემოსავლის მქონე ქვეყნებში (ორივე 10 აშშ დოლარზე ნაკლები), და ოთხჯერ აღემატება საშუალო გადასახადს მაღალშემოსავლიან ქვეყნებში (5 აშშ დოლარი). ამგვარად, დაბალი შემოსავლის მქონე ქვეყნებს შეუძლიათ მიიღონ არსებითად მეტი შემოსავალი ერთ ადამიანზე შესასვლელი გადასახადებიდან, ვიდრე უფრო მაღალი შემოსავლის მქონე ქვეყნები იღებენ².

ეროვნულ პარკში შესვლის გადასახადი მეტწილად ვიზიტორთა ცენტრებში და ონლაინ პლატფორმების გამოყენებით ხდება. ზოგიერთ ქვეყანაში შესვლის ბილეთები საერთო ვებ პორტალის მეშვეობით ერთი ვებსაიტიდან იყიდება (ხორვატიის ეპ-ის მაგალითი).

ეროვნული პარკების ადმინისტრაციები თანამშრომლობენ ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებთან ავტომანქანების პარკირების მოწყობასა და გამოყენებაზე, საიდანაც შემოსავალი მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში შედის. მუნიციპალიტეტები, ვიზიტორთა კმაყოფილების გასაზრდელად თანდათანობით ახდენენ დტ-ების სისტემასთან ჰარმონიზაციას, იწყებენ ვიზიტორთა კომპლექსურ მართვას, მათ შორის

¹ECOTONE, UNDP/GEF project -“Catalyzing Financial Sustainability of Georgia’s Protected Areas System / საქართველოში დაცული ტერიტორიების სისტემის ფინანსური მდგრადობის გაძლიერება UNDP/GEF project (PIMS6138). October, 2021

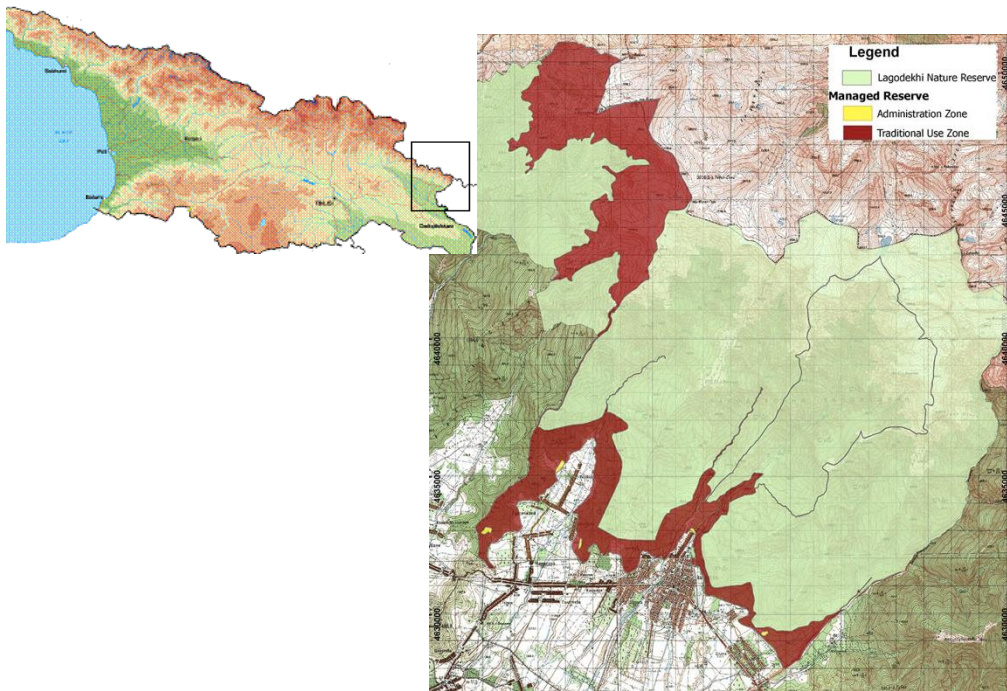
^{2 2} https://parksjournal.com/wp-content/uploads/2019/05/PARKS-25.1-Van-Zyl-10.2305-IUCN.CH_2019.PARKS-25-1HVZ.en_-1.pdf

უზრუნველყოფენ უფასო ან იაფი საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ოპერირებას (სლოვენის მაგალითი).

3. ეკოტურიზმის განვითარების ტენდენციები ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიაზე

3.1 ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიის მდებარეობა და დახასიათება

ლაგოდეხის დაცული ტერიტორია, რომელიც კახეთის რეგიონის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში მდებარეობს, ჩრდილოეთით ესაზღვრება რუსეთის ფედერაციას (დაღესტანთან), ხოლო აღმოსავლეთით - აზერბაიჯანს. ტერიტორიის ფართობი 24,255 ჰა-ია და ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის თითქმის მესამედს შეადგენს.

ილუსტრაცია 1 ლაგოდეხის დაცული ტერიტორია. წყარო: ლდტ-ის ადმინისტრაცია

ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების ცენტრალური შესასვლელია ქ.ლაგოდეხი, ვაშლოვანის ქ. N197 სადაც ადმინისტრაციული შენობა და ვიზიტორთა ცენტრი მდებარეობს, ასევე სოფელი გურგენიანი (ვიზიტორთა ცენტრიდან 15 კმ) და სოფ. მაწიმი (ვიზიტორთა ცენტრიდან 7კმ).

ლდტ-ის მიმდებარე ზონაში 13 დასახლებული პუნქტია. მათ შორის არის ქ.ლაგოდეხი და სოფლები: მაწიმი, რაჭისუბანი, შრომა, კავშირი, ნინიგორი, ზემო ხიზა, გურგენიანი, ხიზაბავრა, ბაისუბანი, ზემო და ქვემო მსხალგორი და კაბალი.

ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიები მნიშვნელოვანია ეროვნული ბიომრავალფეროვნების აღდგენის, ბუნების ხელუხლებელ მდგომარეობაში შენარჩუნების და ველური ბუნების დაცვის კუთხით³. კავკასიის ეკორეგიონალური კონსერვაციის გეგმაში აღნიშნულია როგორც პრიორიტეტული კონსერვაციული დერეფნის (კორიდორი) ხევი - თუშეთი - ლაგოდეხის ნაწილი. ლდტ მნიშვნელოვანია

³ საქართველოს კანონი „თუშეთის, ბაწარა-ბაბანურის, ლაგოდეხისა და ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიის შექმნისა და მართვის შესახებ“ 2007 წელი; № 4684 - სსმ I, № 16 , 07.05.2007 წ.

ძუძუმწოვართა პოპულაციების მრავალფეროვნებით. აქ გავრცელებულია კავკასიის ენდემი აღმოსავლეთ კავკასიური ჯიხვი (*Capra cylindricornis*), კეთილშობილი ირემი (*Cervus elaphus maral*), არჩვი (*Rupicapra rupicapra*), ევროპული შველი (*Capreolus capreolus*) და სხვ. მსხვილ მტაცებელთა ფაუნდიდან აღსანიშნავია მურა დათვი (*Ursus arctos*), რუხი მგელი (*Canis lupus*). ნაკრძალის ორნითოფაუნდიდან განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კავკასიის ენდემური სახეობები: კავკასიური როჭო (*Tetrao mlokosiewiczi*), კავკასიური შურთხი (*Tetraogallus caucasicus*) და კავკასიური ყარანა (*Phylloscopus lorenzii*). მცენარეებიდან ლაგოდების ვიწრო ლოკალურ ენდემს წარმოადგენს (*Primula Juliae* იულიას ფურისულა; *Paeonia Mlokosevichi* მლოკოსევიჩის იორდასალამი, *Symnospermium smirnowii* მრგვალი წამალი, *Galanthus lagodekhanus* ლაგოდების თეთრყვავილა.

3.2 მენეჯმენტი

ლაგოდების დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმის გრძელვადიანი (20-25 წლიანი) მიზნებია:

- ლანდშაფტების, ჰაბიტატებისა და სახეობების კონსერვაცია
- სახეობების, ჰაბიტატებისა და ეკოსისტემის სერვისების მდგრადი გამოყენება
- სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება ადგილობრივი ეკონომიკისა და მოსახლეობის სასარგებლოდ
- ეკოტურიზმის განვითარება
- ეკოგანათლება და გარემოსდაცვითი საკითხების მიმართ ცოდნის ამაღლება
- სამეცნიერო კვლევა ეკოსისტემის პროცესების შესახებ ცოდნის გაზრდის კუთხით
- კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება და ინტეგრაცია
- ტრანსსასაზღვრო კონსერვაციის ხელშეწყობა
- დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის გაძლიერება

ვიზიტორების მომსახურებით დაკავებულია ადმინისტრაციული განყოფილების უფროსი, ვიზიტორთა მომსახურების უფროსი სპეციალისტი და ბუღალტერი. ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოვლა, განახლება და სამაშველო საქმიანობა რეინჯერებს ევალებთ. ტურისტულ სეზონზე ადმინისტრაცია აქტიურად თანამშრომლობს ადგილობრივ გიდებთან, გამყოლებთან და ცხენების გამძირავებლებთან. ვიზიტორებს მოთხოვნის საფუძველზე აწვდის მათ საკონტაქტო ინფორმაციას.

ეკოგანათლების მხრივ ადმინისტრაცია თანამშრომლობს ადგილობრივ სკოლებთან, მასპინძლობს სტუდენტურ ჯგუფებს. ტერიტორიაზე არსებობს ბუნების შემეცნებითი ბილიკი დაწყებითი სკოლის ასაკის ბავშვებისთვის⁴.

ლაგოდების დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციული შენობა ვიზიტორთათვის ღიაა მთელი წლის მანძილზე. დაცული ტერიტორიების დანარჩენ ორ შესასვლელთან (სოფელი გურგენიანი და სოფელი მაწიმი) განლაგებულია რეინჯერთა სადგურები, სადაც ასევე ხდება ტურისტების რეგისტრაცია, ინფორმაციის მიღება ბილიკის და ზოგადად ლაგოდების დაცული ტერიტორიების შესახებ, ტურისტული აღჭურვილობის გაქირავება და ანგარიშსწორება.

3.3 ტურისტული ინფრასტრუქტურა, ეკოტურისტული ბილიკები

მთიანი და ტყიანი ლანდშაფტები მრავალრიცხოვანი ჩანჩქერებით, მდიდარი ბიომრავალფეროვნებით, ისტორიული თუ კულტურული მემკვიდრეობით საინტერესოა რეკრეაციული და ეკოტურისტული თვალსაზრისით. ლდტ ვიზიტორებს სთავაზობს სალაშქრო, საცხენოსნო, ეკო-საგანმანათლებლო, ყვავილებზე და ცხოველებზე დაკვირვების ტურებს („ირმის მყვირალობის ტური“), სამეცნიერო და

⁴ ბილიკი დააფინანსა მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციამ და მისი სიგრძე დაახლოებით 600 მეტრია. იგი ადმინისტრაციის შენობის მთავარ შესასვლელთან მდებარეობს.

კვლევით სამუშაოებს. უნივერსიტეტებისთვის და სკოლებისთვის ტარდება ეკოლოგიური ბანაკები, ექსკურსიები, სემინარები და სხვა; ლდტ-ზე არის საპიკნიკე მაგიდების, საკარვე ადგილების, ღამის ტურისტული თავშესაფრების გაქირავების სერვისები.

3.3.1 ლდტ-ზე არსებული ინფრასტრუქტურა

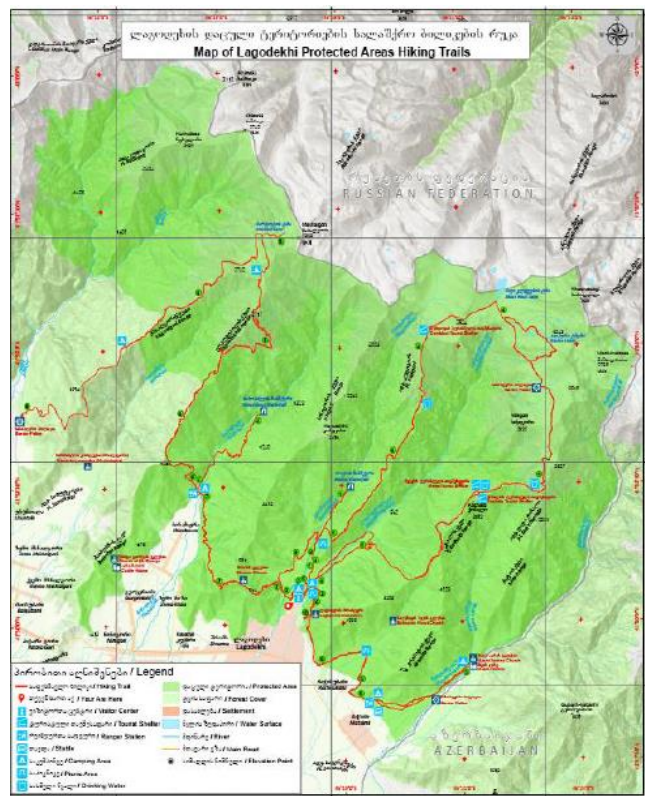
- ადმინისტრაციული შენობა და ვიზიტორტა ცენტრი - ქ. ლაგოდეხი ვაშლოვანის ქ. N 197
- მაწიმის რეინჯერთა სადგური - სოფ. მაწიმი
- გურგენიანის რეინჯერთა სადგური - სოფ. გურგენიანი
- ტურისტული თავშესაფრი: „მეტეო“, „ქოჩალო“ და „დემიდოვის ბინა“
- თავლა - სოფ. მაწიმი
- 9 საბანაკე და საკემპინგე ადგილი: გურგენიანი, ადმინისტრაციის მიმდებარედ 2, მაწიმი, ტურისტული თავშესაფრების „მეტეოს“, „ქოჩალოს“, „დემიდოვის ბინა“-ის მიმდებარედ, მარტოტის ტბის და თელიანის მიმდებარედ.

3.3.2 ეკოტურისტული ბილიკები

დღეის მდგომარეობით ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიებზე სხვადასხვა სირთულის 10 ეკოტურისტული ბილიკია მოწყობილი:

Illustration 2 ეკოტურისტული ბილიკები ლდტ-ებზე. წყარო: გ.სულამანიძის პრეზენტაცი

- ბილიკი: 1 „როჭოს ჩანჩქერი“ - 9.6 კმ;
- ბილიკი: 2 „ნინოსხევის ჩანჩქერი“ - 12 კმ;
- ბილიკი: 3 „მაჭის ციხე“ - 9.2
- ბილიკი: 4 „შავი კლდეების ტბა“ - 41 კმ;
- ბილიკი: 5 „ბუნების შემეცნებითი ბილიკი“ - 1 კმ;
- ბილიკი: 6 „ლუდეგ მლოკოსევიჩის ბილიკი“ - 9 კმ;
- ბილიკი: 7 „ტყის კატის ბილიკი“ - 15 კმ;
- ბილიკი: 8 „მარტოტის ტბა“ - 36 კმ;
- ბილიკი: 9 „ძველი ნასახლარები“ - 7 კმ;
- ბილიკი: 10 „ლაგოდეხის მონასტერი“ - 0.6 კმ.

3.4 ტურისტული მოთხოვნა და სტატისტიკა

ბუნების და სათავგადასავლო ტურების მოყვარულთათვის ლდტ ერთ-ერთი პოპულარული სამოგზაურო არეალია. ყველაზე პოპულარული არეალია ნინოსხევის (გურგენიანის) ჩანჩქერი. ადმინისტრაციის მონაცემებით, აქ ტურისტულ სეზონზე ლდტ-ის ვიზიტორების 50 %-ია. ტურისტების

რაოდენობის მიხედვით შემდეგ ადგილზეა როჭოს ჩანჩქერი და მაჭის /მაჭის ციხის ბილიკი. გასათვალისწინებელია ადგილობრივი დამსვენებლები/რეკრეანტები, ვინც ტურისტულ სეზონზე (ივლისი, აგვისტო) მთელ დღეს დაცულ ტერიტორიაზე ატარებს, თუმცა არ რეგისტრირდება როგორც ვიზიტორი. ასეთი რეკრეანტების რაოდენობა ბევრად აღემატება სეზონზე ტურისტების რიცხვს.

2023 წლის მონაცემებით, ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიები 11764 ვიზიტორმა მოინახულა: აქედან 9752 იყო - საქართველოს მოქალაქე, 2012 - უცხოელი. 2022 წლის მონაცემებთან შედარებით ვიზიტორების საერთო რაოდენობა 2023 წელს 10%-ით გაიზარდა, უცხოელი ვიზიტორების რაოდენობა 20%-ით, ხოლო ქართველი ვიზიტორების 8%-ით გაიზარდა. იზრდება ასევე დაცულ ტერიტორიაზე ღამის გათევის, ცხენით მომსახურებისა და საპიკნიკე მაგიდებით მოსარგებლეთა რიცხვი.

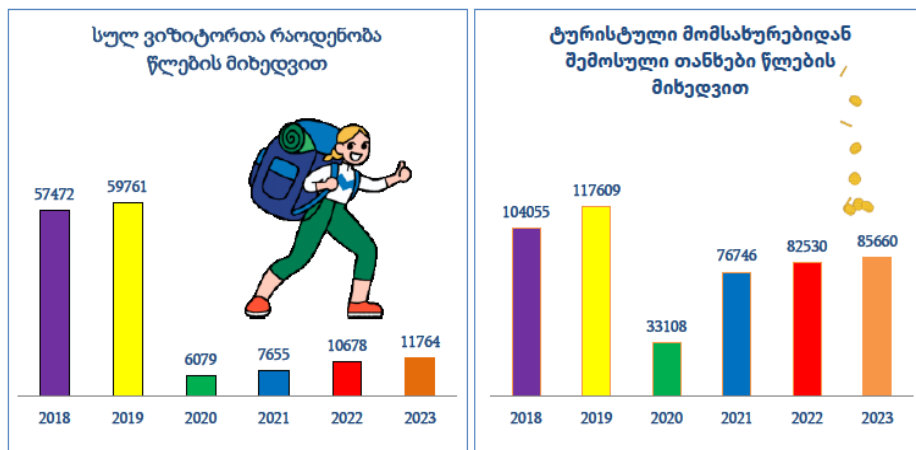

Illustration 4 ლაგოდეხის დტ-ზე ვიზიტორთა და შემოსავლების რაოდენობა წლების მიხედვით. წყარო: გ.სულამანიძის პრეზენტაცია

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები 2022-2023 წწ.

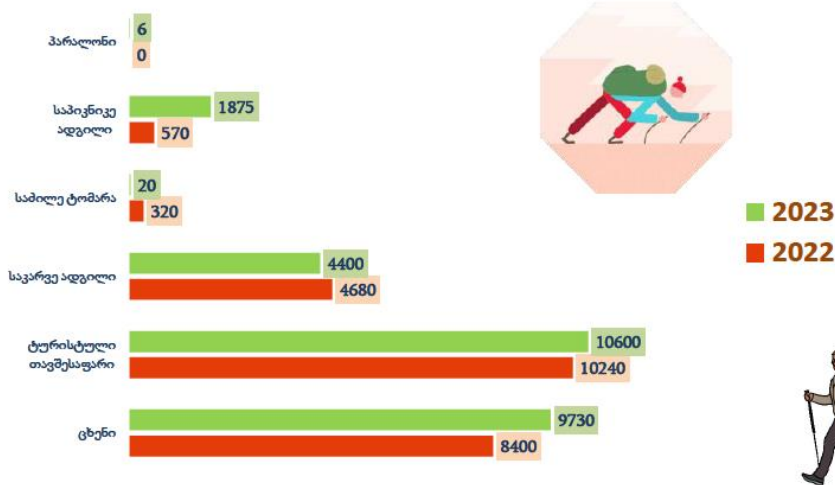

Illustration 4 ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ტურისტული შემოსავლები სერვისების მიხედვით. წყარო: გ.სულამანიძის პრეზენტაცია

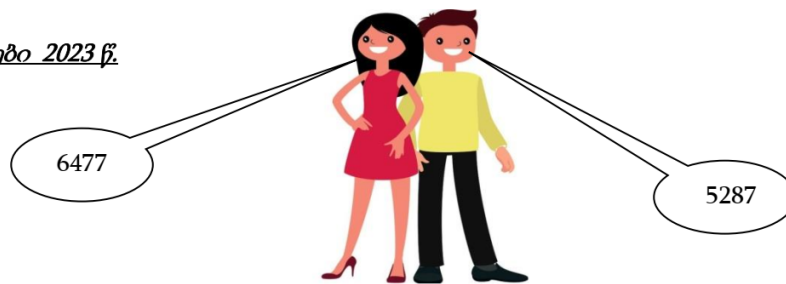
Table 1 ვიზიტორთა რაოდენობა თვეების მიხედვით. წყარო: ლდტ-ების ადმინისტრაცია

თვე	ვიზიტორი		მთლიანი რაოდენობა
	საქ-ს მოქალაქე	უცხოელი	
იანვარი	0	0	0
თებერვალი	0	0	0
მარტი	268	54	322
აპრილი	617	196	813
მაისი	1110	249	1359
ივნისი	1387	317	1704
ივლისი	1469	302	1771
აგვისტო	2096	379	2475
სექტემბერი	1432	311	1743
ოქტომბერი	1260	186	1446
ნოემბერი	113	18	131
დეკემბერი	0	0	0
სულ	9752	2012	11764

Table 2 ვიზიტორთა რაოდენობა 2021-2023 წლებში. წყარო: ლდტ-ების ადმინისტრაცია

თვე	ვიზიტორი						მთლიანი რაოდენობა		
	საქ-ს მოქალაქე			უცხოელი					
	2021 წ.	2022 წ.	2023 წ.	2021 წ.	2022 წ.	2023 წ.	2021 წ.	2022 წ.	2023 წ.
იანვარი	0	0	0	0	0	0	0	0	0
თებერვალი	0	0	0	0	0	0	0	0	0
მარტი	73	135	268	27	28	54	100	163	322
აპრილი	230	472	617	91	116	196	321	588	813
მაისი	357	528	1110	134	182	249	491	710	1359
ივნისი	624	804	1387	169	203	317	793	1007	1704
ივლისი	411	1482	1469	123	301	302	534	1783	1771
აგვისტო	965	1591	2096	231	323	379	1196	1914	2475
სექტემბერი	1931	1967	1432	367	301	311	2298	2268	1743
ოქტომბერი	973	1341	1260	138	169	186	1111	1510	1446
ნოემბერი	781	693	113	30	42	18	811	735	131
დეკემბერი	0	0	0	0	0	0	0	0	0
სულ	6345	9013	9752	1310	1665	2012	7655	10678	11764

გენდერული მონაცემები 2023 წ.

რომელიც, სამომავლოდ, სეზონის და ჯგუფში მონაწილეების რაოდენობის მიხედვითაც შეიძლება დიფერენცირდეს.

5. შესვლის გადასახადის დაწესების რისკები, შესაძლებლობები და ძირითადი მიმართულებები

კარგად მართული ტურიზმის შემთხვევაში შესვლის გადასახადს აქვს რიგი სოციალური, ეკონომიკური და ეკოლოგიური სარგებელი. თუმცა გამოწვევად რჩება რიგი საკითხები, რაც შემოსავლების დაწესების და პილოტირების პროექტის განხორციელებისას არის გასათვალისწინებელი:

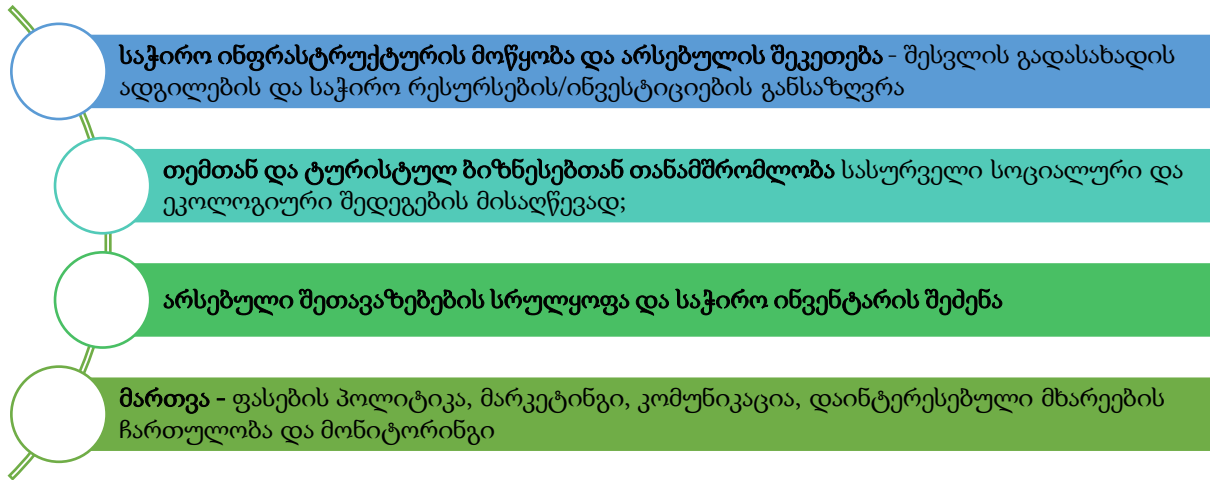
გამოწვევები:

- მოითხოვს აქტიურ კომუნიკაციას ადგილობრივ თემთან და ბიზნესებთან, რომ შემოსავლები ძირითადად მოხმარდება მაღალი კონსერვაციული ღირებულების ტერიტორიების და ბუნების დაცვას, რაც ადგილობრივი მოსახლეობის სარგებლის მისაღებაზე დადებითად იმოქმედებს რათა თავიდან ავიცილოთ საზოგადოების დაბალი მიმდებლობა შესვლის გადასახადების დანერგვის მიმართ;
- არასაკმარისი პერსონალის შემთხვევაში, როდესაც მეტი აქცენტი კეთდება შემოსავლების გაზრდაზე, შესაძლოა დაზარალდეს ეფექტური მართვისთვის საჭირო სხვა აქტივობები;
- ცენტრალური მართვის პირობებში, როდესაც შემოსავლები დაცული ტერიტორიების სააგენტოს სახაზინო ანგარიშზე ირიცხება, შემოსავლები შეიძლება იყოს დაუცველი პოლიტიკის ცვლილებების მიმართ;
- გადასახადების მოკრებასთან დაკავშირებით გაჩნდება გარკვეული გამოწვევები იქ სადაც ამისთვის არასაკმარისი ინფრასტრუქტურაა. სასურველია, თავიდან ავიცილოთ ნაღდი ანგარიშსწორებით გადახდის ფორმა და გამოვიყენოთ თანამედროვე, კონტროლირებადი ტექნოლოგიები;
- საფასურის მოკრება გარკვეულ ინვესტიციებს და რესურსებს მოითხოვს და თავდაპირველად ან პირველ წლებში შესაძლოა აღემატებოდეს დტ-ზე არსებულ ფინანსურ და ადამიანურ რესურსებს შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოსაწყობად და მექანიზმების დასანერგად;
- ტურისტული მოთხოვნის ცვალებადობა და სეზონურობა იწვევს არაპროგნოზირებად შემოსავალს;
- მიზნობრივმა შემოსავალმა შესაძლოა წახალისოს მეტი ვიზიტორის დაშვება დტ-ზე, რაც გაზრდის ტურიზმის ნეგატიურ ზემოქმედებას და საფრთხეს შეუქმნის კონსერვაციული მიზნების შესრულებას;
- მოსაკრებლებმა შესაძლოა შეამციროს ადგილზე ტურისტული დანახარჯები და გამოიწვიოს ტურიზმის ბიზნესების წარმომადგენელთა უკმაყოფილება. ამისათვის უნდა დაინერგოს მათთან გამოკითხვის და შემოსავლების დანერგვის კვლევის პრაქტიკა მათი წინააღმდეგობის შესამცირებლად.

მნიშვნელოვანია ეროვნული პარკის მიმდინარე სოფლების მოსახლეობის და მათთან სწორი კომუნიკაციის საკითხი. სასურველია პარკის ტერიტორიაზე მათი უფასოდ დაშვება და პერმანენტული კომუნიკაცია თუ რა სახის კონსერვაციული აქტივობები ხორციელდება ტერიტორიაზე და რა რაოდენობის ვიზიტორი ეწვია ეროვნულ პარკს.

მტირალას ეროვნული პარკისგან განსხვავებით, ლაგოდეხის დტ-ზე გამოიკვეთა თავისუფალი ზონების დანერგვის საჭიროება. კერძოდ, შეირჩა რამდენიმე ლოკაცია, რომლებიც ადგილობრივი მოსახლეობის და მათთან მოსული სტუმრების (ნათესავები, მეგობრები) მიერ ხშირად გამოიყენება რეკრეაციული მიზნებით.

ეროვნულ პარკში შესვლის გადასახადის დანერგვის პროცესში გამოიკვეთა ოთხი ძირითადი მიმართულება:

6. განხორციელების გეგმა

შესვლის გადასახადის სისტემის ეფექტურობა გარკვეულ ინვესტიციებს მოითხოვს. ტარიფის განსაზღვრისას გასათვალისწინებელია ადგილზე არსებული მდგომარეობა და შემოსავლების მიღების მექანიზმების, განხორციელებისა და მონიტორინგის საჭიროებები. ინვესტიციები საჭიროა ადმინისტრაციის პერსონალის ტრენინგების, თემთან კომუნიკაციის განსახორციელებელი ხარჯების და არსებული ბილიკების მარკეტინგული საქმიანობების დასაფარად. ასევე ტექნიკური პერსონალისთვის ვინც ინფრასტრუქტურის დანერგვაზე, მოვლა-შენახვასა და ბილეთების გაყიდვის პუნქტში ბილეთების გაყიდვაზე პასუხისმგებელი.

მტირალას ეროვნული პარკისგან განსხვავებით, ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიაზე არსებობს ეკოტურისტული საინტერპრეტაციო ბილიკები. ადმინისტრაცია თანამშრომლობს სასწავლო ინსტიტუტებთან. სრულდება ახალი სალაშქრო ეკობილიკების და ადმინისტრაციის საგამოფენო დარბაზის მოწყობა. ამ ეტაპზე, ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციას ყველაზე მეტად ესაჭიროება ეკობილიკებზე საფრთხის რისკების შემცირების თვალსაზრისით გარკვეული ინვენტარის შექმნა და მარკეტინგული ღონისძიებების გატარება, მათ შორის ღონისძიების ორგანიზება ახალი ბილიკების და შეთავაზებების გაშუქების მიზნით.

ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიაზე შესვლის/ბუნების კონსერვაციის გადასახადის პილოტირება

აქტივობა 1.	
დასახელება	გადახდის ადგილებზე საჭირო ინფრასტრუქტურის მოწყობა
ინდიკატორი	გადახდის პუნქტები და საინფორმაციო დაფები
ბიუჯეტი	20.000 ლარი (სავარაუდო ბიუჯეტი, რადგან სალარო აპარატებით და ბარათის წამკითხველი ვალიდატორების გამოყენებისას, ასევე ადგილზე მცირე კონსტრუქციის მოწყობისას ანგარიშსწორება დგება სააგენტოს და პარტნიორ მხარეს შორის). ინფრასტრუქტურის მოწყობის დაფინანსება შესაძლოა მოხდეს სააგენტოს საინვესტიციო ბიუჯეტის ნაწილიდან ან დონორის CNF -ის მიერ. საინფორმაციო დაფები სასურველია დამზადდეს სალაშქრო ბილიკების რეგლამენტის შესაბამისად, მაგალითად ხის კონსტრუქციის დაფა (1 ცალი დაახლოებით 4000 ლარი ჯდება, სულ საჭირო იქნება 4 დაფა.

	ინფრასტრუქტურის მოწყობის დაფინანსება შესაძლოა მოხდეს სააგენტოს საინვესტიციო ბიუჯეტის ნაწილიდან ან დონორის CNF -ის მიერ.
ჩართული პარტნიორები	ამ ოპერაციის აუტოსორსინგზე გატანისას შერჩეული/კონტრაქტორი კომპანიაა. აქამდე გამოცდილება არსებობს www.guru.ge -სთან. თუმცა განიხილება სხვა ალტერნატიული კომპანიაც. მათ შორის საქართველოს ბანკი, MS+ ⁵ www.msplus.ge ადმინისტრაციის პროგრამისტი nationa.parks.ge და მობილური აპლიკაცია parks.ge -ზე ახალი ზმულების დასამატებლად, CNF სარეკლამო კომპანია საინფორმაციო დაფების დიზაინის და ინფრასტრუქტურის დასამზადებლად
განხორციელების ვადა	1-2 თვე
აღწერა	<p>გადახდა ხდება ონლაინ, სააგენტოს ვებ გვერდიდან. და ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე არსებული გადახდის აპარატების გამოყენებით. მაგალითად, დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ვებგვერდიდან https://nationalparks.ge/ka/master/services მომხმარებელი ირჩევს ფასიანი სერვისების ოფციას, რომელსაც გადაყავს გადახდის პლატფორმაზე. გადასახადების მოკრებასთან დაკავშირებით გაჩნდება გარკვეული გამოწვევები იქ სადაც ამისთვის არასაკმარისი ინფრასტრუქტურაა. სასურველია, თავიდან ავიცილოთ ნაღდი ანგარიშსწორებით გადახდის ფორმა და გამოვიყენოთ თანამედროვე, კონტროლირებადი ტექნოლოგიები - გადახდა ინტერნეტ პლატფორმებით, ფიზიკურად, პოსტერმინალების საშუალებით, ადგილზე მობილური ტელეფონით, შესასვლელში გადახდის აპარატების მოწყობით, რომელსაც სააგენტო და მეპ-ის ადმინისტრაცია შესაბამის ბანკთან შეთანხმებით დანერგავს.</p> <p>შესვლის გადასახადის გადახდა ტერმინალით შესაძლებელია ადმინისტრაციაში. სხვა შესასვლელებში შესაძლებელია გადახდა მოხდეს ვერტიკალურ დაფებზე განთავსებული QR კოდის მეშვეობით (სავარაუდო ლოკაციებია: მაწიმის და გურგენიანის რეინჯერთა სადგურები და კაბალჰესი).</p> <p>კონტრაქტორ კომპანიასთან თანამშრომლობის უპირატესობაა პროფესიონალური პროგრამების მეშვეობით ყველა გაყიდვის არხის ერთი ბილეთის სივრცეში მოქცევის საშუალება და დაშვების სისტემის კონტროლის მოწესრიგება როგორც დამკვეთისთვის ასევე ვიზიტორისთვის. თუმცა, ლაგოდების შემთხვევაში, სადაც ფასიანი ვიზიტორი და ტურისტული შემოსავლები არ არის მაღალი, კონტრაქტორი კომპანიის დაინტერესება რისკის ქვეშ დგება და შესაძლოა ალტერნატიული გზის - საკუთარი რესურსებით მოსაკრებლის მიღების განხილვა.</p> <p>ილუსტაციაზე მოცემულია თვითმომსახურების ტერმინალების ნიმუშები</p>
მართვაზე და მოვლაზე პასუხისმგებელი პირი	დტ-ის ადმინისტრაცია

⁵ თბილისის მერიის მიერ საზოგადოებრივ ტრანსპორტში მგზავრობის საფასურის გადახდის სისტემის მოდერნიზაცია გააკეთა სს „საქართველოს ბანკმა“. მუნიციპალური ტრანსპორტი აღიჭურვა ახალი საღარო აპარატებით და ბარათის წამკითხველი ვალიდატორებით, შეიქმნა სპეციალური მობილური აპლიკაციები ბილეთების შეძენის ფუნქციით, ასევე მგზავრობის დაგეგმვის ფუნქციით. ტენდერის პირობების შესრულებაზე და შემდგომ ოპერირებაზე პასუხისმგებელია „მეტრო სერვის +“ როგორც ბანკის ქვეკონტრაქტორი კომპანია.

განხორციელებისთვის საჭირო ქმედებები	<ul style="list-style-type: none"> • საკუთარი რესურსების მობილიზება ახალი თანამშრომლების აყვანით ან კონტრაქტორი კომპანიის შერჩევით • თვითმომსახურების გადახდის აპარატის მონტაჟი ერთ ლოკაციაზე (ადმინისტრაციის შენობაში); • საინფორმაციო დაფების მონტაჟი, QR კოდით სადაც ვიზიტორი ირჩევს გადახდის ლინკს (3 დაფა) National.park.ge -ზე ან მობილურ აპლიკაციას parks.ge ზე; • არსებული ინტერნეტ აპლიკაციებში (Parks.ge და National.park.ge) შესვლის გადასახადის გადახდის ფუნქციის ლილაკის დამატება.
-------------------------------------	---

აქტივობა 2.	
დასახელება	არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა - შენახვა⁶
ინდიკატორი	<i>გამართული ინფრასტრუქტურა, კმაყოფილი ვიზიტორი</i>
ბიუჯეტი	<i>20 000 ლარი თანხის გამოყენება შესაძლოა სააგენტოს ბიუჯეტიდან</i>
ჩართული პარტნიორები	<i>პერსონალის დაქირავება ბილიკების გასაწმენდად ან ინფრასტრუქტურის შესაკეთებლად</i>
განხორციელების ვადა	<i>უწყვეტი პროცესი</i>
აღწერა	10 ბილიკის მომზადება, თავშესაფრების და საპიკნიკე მაგიდების შემოწმება ბილიკი: 1 „როჭოს ჩანჩქერი“ - 9.6 კმ; ბილიკი: 2 „ნინოსხევის ჩანჩქერი“ - 12 კმ; ბილიკი: 3 „მაჭის ციხე“ - 9.2 ბილიკი: 4 „შავი კლდეების ტბა“ - 41 კმ; ბილიკი: 5 „ბუნების შემეცნებითი ბილიკი“ - 1 კმ; ბილიკი: 6 „ლუდვიგ მლოკოსევიჩის ბილიკი“ - 9 კმ; ბილიკი: 7 „ტყის კატის ბილიკი“ - 15 კმ; ბილიკი: 8 „მარტოტის ტბა“ - 36 კმ; ბილიკი: 9 „ძველი ნასახლარები“ - 7 კმ; ბილიკი: 10 „ლაგოდების მონასტერი“ - 0.6 კმ.
მართვაზე და მოვლაზე პასუხისმგებელი პირი	<i>ეკ-ის ადმინისტრაცია</i>
განხორციელებისთვის საჭირო ქმედებები	<ul style="list-style-type: none"> • ბილიკების და ინფრასტრუქტურის მდგომარეობის მოკვლევა და სამუშაოების დაგეგმვა • 2024 წლის მაისში და ივლისში ბალახისგან და ტოტებისაგან გაწმენდა • ბილიკების და საკემპინგე ადგილების საჭიროებისამებრ მოვლა და დასუფთავება • ტურისტული თავშესაფრის მოვლა-შეკეთება • თვეში ერთხელ შემოწმების ჩატარება და საჭიროების შემთხვევაში შეკეთება

აქტივობა 3.	
დასახელება	PR და კომუნიკაცია ადგილობრივ თემთან და ფართო საზოგადოებასთან გარემოსდაცვითი მოთხოვნების და ეკოსისტემების მიმართ მოსახლეობის პოზიტიური დამოკიდებულებების გაძლიერება
ინდიკატორი	<i>ნაბეჭდი მასალა (ბილიკების რუკა); გარემოსდაცვითი აქტივობების კალენდარი და მასმედით გაშუქებული ღონისძიებები, გადამზადებული თანამშრომლების რ-ბა განახლებული საგამოფენო სივრცე და 10 ახალი ბილიკის რეკლამა, სადაც კონსერვაციაზე და ველური ბუნების შემეცნებაზე გაკეთდება აქცენტი</i>
ბიუჯეტი	<i>280 000 ლარი (სავარაუდო ბიუჯეტი) ამ თანხაში შესულია საგამოფენო დარბაზის მოწყობის სავარაუდო თანხაც (200 000 ლარი), რომელიც უკვე ხორციელდება CNF-ის მხარდაჭერით</i>
ჩართული პარტნიორები	<i>ლდტ-ის მეგობართა ასოციაცია, ეკო-კლუბები, ლაგი</i>

⁶ ეს აქტივობა არ ახდენს გავლენას შესვლის გადასახადის დაწესებაზე.

განხორციელების ვადა	3.5 თვე
აღწერა	<p>შესვლის გადასახადის დანერგვა მოითხოვს აქტიურ კომუნიკაციას ადგილობრივ თემთან და ბიზნესებთან, რომ შემოსავლები მოხმარდება მაღალი კონსერვაციული ღირებულების არელების და ზოგადად ეკ-ის ბუნების დაცვას, ადგილობრივი მოსახლეობის სარგებლის მიღებას და ბუნებრივი ფასეულობების ინფორმაცია უნდა გავრცელდეს სეზონის დაწყებამდე, მათ შორის ადგილობრივ პრესასა და ტელევიზიაში.</p> <p>კომუნიკაცია უნდა იყოს მომხმარებლებთანაც, რათა ვიზიტორები აცნობიერებდნენ, რომ მათი გადახდილი გადასახადი ხელს შეუწყობს დტ-ის კონსერვაციული მიზნების მიღწევას. გზავნილები შესაძლოა პერიოდულად შეიცვალოს სხვადასხვა თემატიკის გაქდერებით.</p> <p>ასევე, ლდტ-ის 10 ბილიკს და საგამოფენო დარბაზს ჭირდება რეკლამა და პრეფესიონალი პერსონალის ჩართულობა.</p> <p>საჭიროა ბუნების საკონსერვაციო აქტივობების განხორციელება და გამჭირვალე პროცესის დანერგვა - თემთან თანამშრომლობა, პრევენტაცია, თემის წარმომადგენლების და ვიზიტორების ჩართვა ეკოსაგანმანათლებლო აქტივობებში.</p> <p>ამ კუთხით, ყველაზე თვალსაჩინოა ღონისძიების ორგანიზება. მშაგალითად, ეროვნული პარკების კვირეული შოუს ელემენტებით, ბილიკების პრევენტაციით ან შავი კლდეების ტბის 41 კმ ბილიკზე მარათონი - მოლაშქრეთა ფესტივალი. ადმინისტრაცია განიხილავს ასევე საცხენოსნო ენდურო მარათონს.</p>
განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი	ეკ-ის ადმინისტრაცია
განხორციელებისთვის საჭირო ქმედებები	<ul style="list-style-type: none"> • კომუნიკაციის გეგმის მომზადება • დაცული ტერიტორიების სააგენტოს PR სამსახურიდან თანამშრომლის შერჩევა და საპილოტე ტერიტორიაზე პასუხისმგებლობის განსაზღვრა • ლდტ-ის ადმინისტრაციის თანამშრომლების გადამზადება ეფექტური კომუნიკაციის ტექნიკებში • სტატიებისა და პუბლიკაციების მომზადება სააგენტოს PR სამსახურის მიერ • ღონისძიებების ან ფესტივალის იდეების კონკურსი • საგრანტო ტენდერის დოკუმენტის მომზადება • ბილიკების რუკის მომზადება და Park.ge-ზე ახალი ბილიკების შესახებ ინფორმაციის განთავსება. • აქტივობების გაშუქება, სატელევიზიო სიუჟეტების მომზადება • მოკლე გზავნილები სტატიების მეშვეობით სადაც გაქდერდება მკაფიო ხედვა, თუ რატომ ვიხდით ბუნების კონსერვაციის გადასახადს და/ან რა სახის კონტრიბუციას წარმოადგენს ადგილზე;

აქტივობა 4.	
დასახელება	შეთავაზებული სერვისების გაუმჯობესება და საჭირო ინვენტარის შექმნა
ინდიკატორი	<i>შექნილი ინვენტარი, გადამზადებული რეინჯერი</i>
ბიუჯეტი	<i>70 000 ლარი (სავარაუდო ბიუჯეტი)</i>
ჩართული პარტნიორები	სარეკლამო ბიზნესი, ხელსაქმის ოსტატები და სხვა ბიზნესები, ტრეინგების ორგანიზატორი ორგანიზაციები
განხორციელების ვადა	<i>პილოტირების პერიოდი</i>
აღწერა	<p>შესვლის გადასახადის დანერგვისას ტურისტებს ექმნებათ წარმოდგენა, რომ დაცულ ტერიტორიაზე გაიზრდება და გაუმჯობესდება შეთავაზებული სერვისების ხარისხი. დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციის პროცესში გამოიკვეთა ცხენის აღჭურვილობის, ხურჯინების, რამოდენიმე კარვის შექმნის საჭიროება ახალი ეკობილიკებისთვის. ასევე, რეინჯერების გადამზადების ტრენინგის საჭიროება.</p> <p>გარდა ამისა, ადმინისტრაციაში ან რეინჯერების სადგურებში სასურველია იყიდებოდეს ბრენდირებული სალაშქრო პროდუქცია. მაგ.თერმოქიქა, თერმოსი, მაისური, კეპი და ა.შ. რომელსაც ბილიკებზე წამსვლელი ან იქიდან ჩამოსვლელი ტურისტი სამახსოვროდ/საჩუქრად შეიძენს.</p>

მართვაზე და კომუნიკაციაზე პასუხისმგებელი პირი	ეპ-ის ადმინისტრაცია
განხორციელებისთვის საჭირო ქმედებები	<ul style="list-style-type: none"> • საცხენოსნო - ხურჯინები და უნაგირების შექმნა • მხედრის უსაფრთხოებისათვის: ქუდის, ყილეტის და გამაშების შესყიდვა, ახალი კარვის და საძილეების დამატება • ტრენინგისთვის ტენდერის გამოცხადება და კანდიდატების შერჩევა • ტრენინგი რეინჯერებისათვის - სამაშველო საქმე და პირველადი გადაუდებელი დახმარება • სამაშველო აღჭურვილობის (პორტატული საკაცე, სამაშველო თოკი, ქამარი, ხერხი აკუმულატორზე, პირველადი დახმარების კომპლექტი, წნევის აპარატი, ელექტროფიზიოლოგიური, ფანარი და სხვ.) შექმნა • ბრენდირებული პროდუქციის მომზადება: ჭიქა, თერმოჭიქა, მაისური, ჰუდი, კეპი, ხელჩანთა, ნარჩენების პარკები რომლებიც გაიყიდება ადმინისტრაციაში და ორგანიზებულ ღონისძიებაზე • საინფორმაციო ორგვერდიანი ბუკლეტის და ბილიკების რუკის დამზადება, 2025 წლის სამაგიდო კალენდრის დამზადება

აქტივობა 5.	
დასახელება	შესვლის მოსაკრებლის დანერგვა და ადმინისტრირება
ინდიკატორი	<i>არსებული ინფრასტრუქტურა, ადმინისტრაციის ტურისტული შემოსავლების სტატისტიკა და თემის ტურისტული შემოსავლების სტატისტიკა</i>
ბიუჯეტი	<i>20 000 ლარი (სავარაუდო ბიუჯეტი)</i>
ჩართული პარტნიორები	ადგილობრივი თემი, ბიზნესი, მუნიციპალიტეტები და ტურისტული სააგენტოები
განხორციელების ვადა	<i>პილოტირების პერიოდი</i>
აღწერა	<p>ვიზიტორებთან და თემთან კომუნიკაციისას მეპ-ის ესაჭიროება სააგენტოს PR სპეციალისტის მიზნობრივი დახმარება.</p> <p>თუ შესვლის მოსაკრებლების საკითხი აუთსორსინგზე ვერ გავიდა (ნაკლებ მომგებიანი ბიზნესის გამო) მოსაკრებლების შეგროვება და ადმინისტრირება უნდა მოხდეს ადგილზე არსებული რესურსების გამოყენებით. ამისათვის, სააგენტოს დაჭირდება ორი პერსონალის აყვანა გადახდის ტერმინალთან.</p> <p>წარმატებული პილოტირების შემთხვევაში შესვლის მოსაკრებლის საკითხი უნდა აისახოს შესაბამის საკანონმდებლო მარეგულირებელ დოკუმენტებში.</p> <p>ვიზიტორთა კონტროლი ბილიკებზე შესაძლოა რეინჯერების მიერ მოხდეს ბილეთის მოთხოვნით და/ან SMART-ში ინტეგრირებული QR კოდის წამკითხველი პროგრამით.</p>
მართვაზე და კომუნიკაციაზე პასუხისმგებელი პირი	ეპ-ის ადმინისტრაცია
განხორციელებისთვის საჭირო ქმედებები	<ul style="list-style-type: none"> • რეინჯერების SMART პროგრამებით აღჭურვა გადახდის წამკითხველით (ავტობუსის კონტროლიორის მსგავსად). • პილოტირებისას კითხვარების საფუძველზე გამოკითხვის ჩატარება ვიზიტორებთან • პილოტირების ფაზის დასრულებისას გამოკითხვის ჩატარება ადგილობრივ თემთან • ვიზიტორთა სტატისტიკა და პილოტური ფაზის მიღწევების პრეზენტაცია • ტარიფების გადახედვა და შემდგომი ნაბიჯების დაგეგმვა • აუთსორსინგზე შესვლის გადასახადის ოპერირებისთვის შეთანხმება ან სულ მცირე ორი დამხმარე პერსონალის აყვანა გადახდის ტერმინალთან.

6.1 ღირებულება, გადასახადისგან გათავისუფლება და ფასდაკლებები

შესვლის გადასახადის დიფერენციაციისთვის და ტარიფის დასადგენად გათვალისწინებულია მომხმარებელთა მოსაზრება და მზაობა გადაიხადოს ბუნების კონსერვაციის მოსაკრებელი და სხვა დტ-ებზე დადგენილი ფასები.

პოტენციური (სავარაუდო) შემოსავლებისა და აღსრულებასთან დაკავშირებული ხარჯების მიხედვით, ლდტ-ზე შესვლის გადასახადი უნდა იყოს გაცილებით მეტი ვიდრე 5 და 10 ლარია. თუმცა, ადგილობრივი ბიზნესების დაბალი მიმდებლობის რისკის ფონზე რეკომენდებულია თავდაპირველად დაწესდეს დაბალი საფასური. შესაბამისი საკომუნიკაციო და მარკეტინგული, გარემოსდაცვით საკითხებში მოსახლეობის ცოდნის ამაღლების ხელშემწყობი აქტივობების შემდეგ შესაძლებელი გახდება ტარიფების გადახედვა და ლოიალური და მეტად მოქნილი ფასების პოლიტიკის განსაზღვრა.

გადასახადის მინიმალური ოდენობა შეადგენს:

- ქართველი ვიზიტორებისათვის 5 ლარი
- უცხოელი ვიზიტორებისათვის - 10 ლარი

ფასების დიფერენციაცია

- 50% -იანი ფასდაკლება მოსწავლე-ახალგაზრდებისთვის და პენსიონერებისთვის
- შშმ პირების, 6 წლამდე ასაკის ბავშვებს, გიდების, მკვლევარებისა და ეკო-საგანმანათლებლო ჯგუფების უფასოდ დაშვება
- მტირალას ეკ-ის მიმდებარე სოფლების მცხოვრებთათვის, სერვისის მიმწოდებლებისა და გიდებისთვის „0“ ლარი.

სპეციალური ფასის და უფასო დაშვების შემთხვევაში, ვიზიტორებმა უნდა წარადგინონ შესაბამისი დოკუმენტი. მაგ.სტუდენტური ბარათი სტუდენტური ფასის მისაღებად; პირადობის მოწმობა მოსწავლე-ახალგაზრდების და პენსიონერების ფასდაკლების მისაღებად; პენსიონერთათვის შესაძლოა ასევე მართვის დოკუმენტის წარდგენაც; ეკოსაგანმანათლებლო ჯგუფების ორგანიზატორებმა, მკვლევარებმა და გამყოლმა მეგზურებმა უნდა წარადგინონ სააგენტოს თანხმობის დოკუმენტი. ხოლო გიდებმა -სერტიფიკატი.

მიმდებარე სოფლების მცხოვრებლების იდენტიფიცირება მოხდება პირადი ნომრით და/ან დაბადების მოწმობის წარდგენის საფუძველზე.

მოსაკრებლის ტარიფი ექვემდებარება სისტემატურ ფინანსურ შეფასებას, მათ შორის „გადახდის სურვილის“ კვლევას; ასევე, საფასურის დიფერენცირებას საცხოვრებელი ადგილის, ასაკის, მოგზაურობის ფორმის და ვიზიტის მიზნის (იგულისხმება ეკო განათლების მიზნით ექსკურსიები); ტურისტების სტატისტიკის კვლევას - გაიზარდა თუ შემცირდა დტ-ზე ვიზიტორთა რიცხვი.

შესვლის საფასურის გადახედვა უნდა მოხდეს პილოტირების პერიოდის დასრულების შემდეგ, გადამხდელი ვიზიტორების რაოდენობისა და მათი გადასახადებისა და ღირებულების მიმართ არსებული მზაობის გათვალისწინებით. მოსამზადებელია კითხვარები ვიზიტორთათვის, ადგილობრივი ბიზნესებისთვის და ტუროპერატორთათვის სეზონის დაწყებამდე.

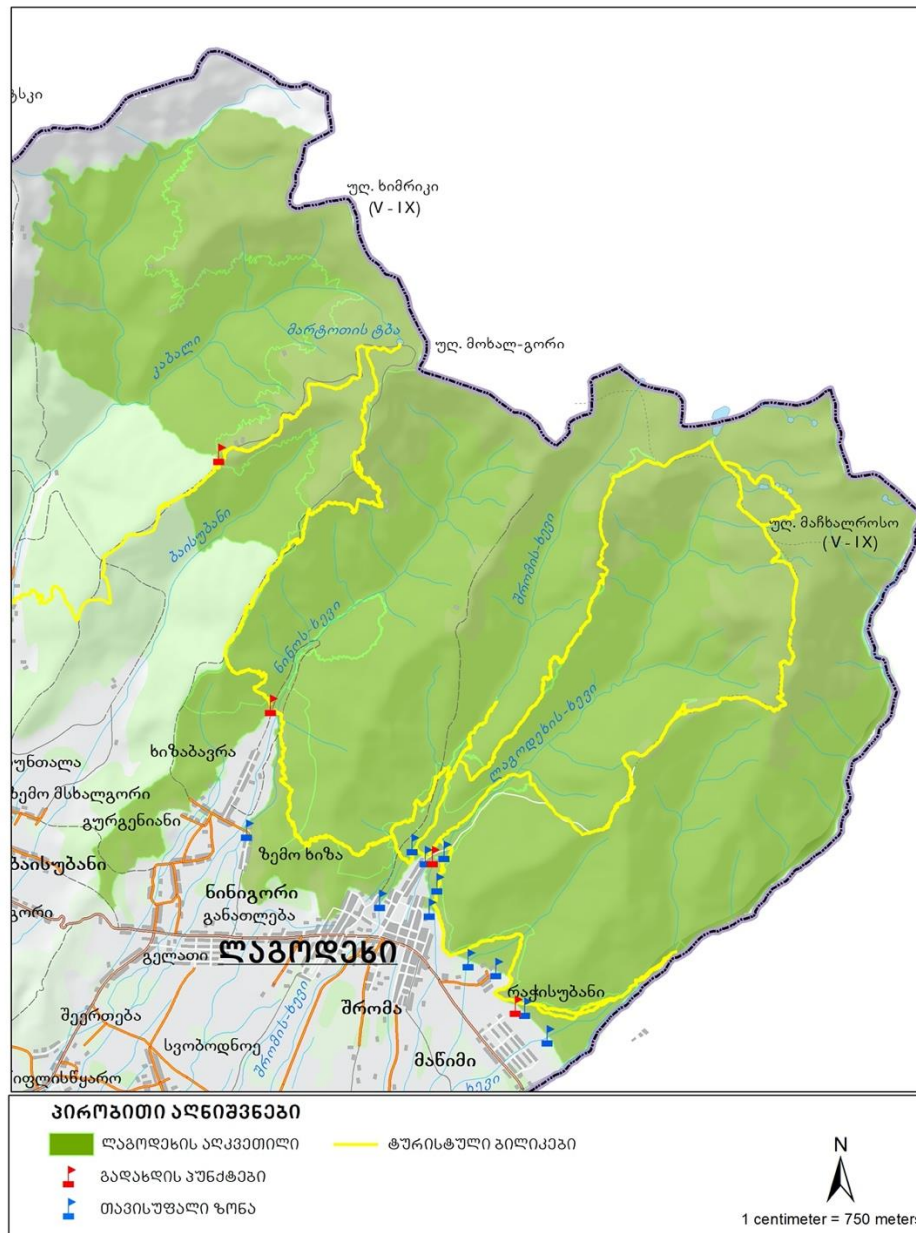
საფასურის ოდენობის გადახედვა უნდა მოხდეს მინიმუმ ორ წელიწადში ერთხელ, დანახარჯებისა და ვიზიტორთა რაოდენობის ცვლილებების შესაბამისად.

6.2 თავისუფალი ზონები

ლაგოდეხის დტ-ზე გამოიკვეთა თავისუფალი ზონების დანერგვის საჭიროება. კერძოდ, ადმინისტრაციის მიერ შეირჩა შემდეგი ათი ლოკაცია, სადაც ადგილობრივი მოსახლეობა და მათთან მოსული სტუმრები არ გადაიხდიან შესვლის საფასურს:

1. ცენტრალური შესასვლელის მიმდებარე ტერიტორია
2. მაწიმი 1 თავლის მიმდებარე ტერიტორია (608851.00 m E / 4629428.00 m N)
3. მაწიმი 2 (609387.85 m E / 4628768.27 m N)
4. რაჭისუბანი1 (608165.83 m E / 4630363.34 m N)
5. რაჭისუბანი 2 (607509.14 m E / 4630579.52 m N)
6. მდ. ლაგოდეხის ხევი დასაწყისი (606581.31 m E / 4631774.42 m N) - დასასრული 606939.56 m E / 4633147.85 m N
7. მდ. შრომისხევი დასაწყისი 605405.15 m E / 4631989.23 m N დასასრული 606172.09 m E / 4633310.06 m N
8. ლაგოდეხის მონასტრის ტერიტორია - 606766.20 m E / 4632375.24 m N
9. ხიზა - 602236.71 m E / 4633652.41 m N
10. ნინოსხევის ტერიტორია 602866.64 m E / 4636409.25 m N

**ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიები
(გადახდის პუნქტები)**

Map 1 ლაგოდეხის დტ-ზე შერჩეული თავისუფალი ზონები და გადახდის პუნქტები.

6.3 ფინანსური ხარჯები და სარგებელი

ცხრილში მოცემულია შესვლის გადასახადის სავარაუდო სარგებელი რომლის დაზუსტება შესაძლებელია მექანიზმების აღსრულების და სერვის პროვაიდერებთან შეთანხმებების შემდეგ.

სავარაუდო შემოსავლები			
ტურისტების მთლიანი რაოდენობა 2023 წელს		თანხა (ლარი)	სავარაუდო შემოსავალი
უცხოელი	2012	10	20120
ქართველი	9752	5	48760
სულ			68,880

A. ხარჯი	კაპიტალური ხარჯი	ამორტიზება	სულ
ინფრასტრუქტურის მოწყობა და ინსტალაცია (4 დაფის მონტაჟი)*	20,000	2,000	22,000
SMART პროგრამებით აღჭურვა	20,000		20,000
არსებულის მოვლა-შენახვა**	15,000		
სულ			42,000
B. საოპერაციო ხარჯი			
კომუნიკაცია, აქტივობები ადგილობრივ თემთან	80,000		80,000
კომპანიის საკომისიო რომელიც გადახდის ოპერირებას უზრუნველყოფს ან დამატებითი პერსონალის აყვანა***	გაყიდვების 15%		10,000
PR სპეციალისტი****			
ინტერვიუების ჩატარება	სექტემბერი		3,000
სულ			93,000
C. გათვალისწინებული ხარჯი 10%	ხარჯის 10 %		4,200
მთლიანი ხარჯი (A+B+C)			46,293
სარგებელი			22,587

* ეს ერთჯერადი ხარჯია, თუმცა ყოველწლიურად გასათვალისწინებელია მოვლა-შენახვის ხარჯი
 ** ეს აქტივობა არ ახდენს შესვლის გადასახადის დაწესებაზე. შესაბამისად, არ არის გათვალისწინებული ბიუჯეტის კალკულაციისას
 *** თუ შეთანხმება ვერ მოხერხდება აუტოსონინგის კომპანიასთან, საჭირო გახდება დამატებითი ორი კადრის აყვანა
 **** ეს აქტივობა სააგენტოს PR სამსახურის მხარდაჭერით განხორციელდება და არ არის გათვალისწინებული ბიუჯეტის კალკულაციისას.

6.4 განხორციელების ვადები

შესასვლელი თანხის დანერგვის პილოტირება შესაძლოა განხორციელდეს გადაწყვეტილების მიღებიდან ორი თვის ვადაში. დამატებით ინვესტირებას მოითხოვს საინფორმაციო დაფების მონტაჟი, ოპერირებისთვის კონტრაქტორ კომპანიასთან შეთანხმება და ონლაინ გადახდის პლატფორმის დამატება, ინსტრუქტაჟის ჩატარება, გადასახადის დაწესების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება/კომუნიკაცია თემთან და საზოგადოებასთან (სასურველია ტურისტული სეზონის დაწყებამდე), გადასახადის და კონტროლის მექანიზმების ჩამონტაჟება რეინჯერების სმარტ ტელეფონებში.

სეზონისთვის შესამოწმებელია ბილიკები და ინფრასტრუქტურა. თუმცა, ეს უკვე დაგეგმილია და ბიუჯეტირებულია ადმინისტრაციის მენეჯმენტის სამოქმედო გეგმაში.

	დაგეგმილი სამუშაოები	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	გადახდის ადგილებზე საჭირო ინფრასტრუქტურის მოწყობა							
1.1	კონტრაქტორი კომპანიის შერჩევა ან საკუთარი რესურსების მობილიზება ახალი თანამშრომლების აყვანით							
1.2	თვითმომსახურების გადახდის აპარატის მონტაჟი ერთ ლოკაციაზე (ადმინისტრაციის შენობაში)							
1.3	გადახდის დაფის დიზაინი QR კოდით მეპ-ის საინფორმაციო ცენტრში, სოფ. ჩაქვისთავში სასტუმრო							

	„ორბეზასთან“, სოფ. ყოროლისთავში, ქედის მუნიციპალიტეტის ცენტრში, ზუნდაგაში და მახუნცეთში								
1.4	არსებული ინტერნეტ აპლიკაციებში (Parks.ge და National.park.ge) შესვლის გადასახადის გადახდის ფუნქციის ღირებულების დამატება.								
2	არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა - შენახვა ⁷								
2.1	ბილიკების და ინფრასტრუქტურის მდგომარეობის შესწავლა და სამუშაოების დაგეგმვა								
2.2	ბილიკების ბალახისგან და ტოტებისაგან გაწმენდა								
2.3	ბილიკების და საკემპინგე ადგილების მოვლა-პატრონობა, დასუფთავება								
3.	კომუნიკაცია ადგილობრივ თემთან და საზოგადოებასთან								
3.1	სააგენტოს PR სამსახურიდან ერთი თანამშრომლის შერჩევა და საპილოტე ტერიტორიაზე პასუხისმგებლობის განსაზღვრა								
3.2	მეპ-ის თანამშრომლების გადამზადება ეფექტური კომუნიკაციის ტექნიკებში								
3.3	კომუნიკაციის გეგმის მომზადება								
3.4	ევო აქტივობების კალენდრის მომზადება, რომელიც განთავსდება სააგენტოს ვებგვერდზე და მეპ-ის FB-ზე და აჭარის TIC-ში								
3.5	საგრანტო ტენდერის დოკუმენტის მომზადება ღონისძიებების ან ფესტივალის იდეების კონკურსისთვის								
3.6	სატელევიზიო სიუჟეტების მომზადება								
3.7	სტატიებისა და პუბლიკაციების მომზადება								
3.8	ღონისძიების ორგანიზება								
3.8	ბილიკების რუკის მომზადება; Park.ge-ზე ახალი ბილიკების შესახებ ინფორმაციის განთავსება.								
4.	შეთავაზებული სერვისების გაუმჯობესება და საჭირო ინვენტარის შექმნა								
4.1	საცხენოსნო - ხურჯინები და უნაგირების, ქუდის, ჟილეტის და გამაშების შესყიდვა; ახალი კარვის, სამილეების დამატება და სამაშველო აღჭურვილობის შექმნა								
4.2	ტრენინგი რეინჯერებისათვის - სამაშველო საქმე და პირველადი გადაუდებელი დახმარება								
4.3	ბრენდირებული პროდუქციის მომზადება: ჭიქა, თერმოჭიქა, მაისური, ჰუდი, კეპი, ხელჩანთა, ნარჩენების პარკები რომლებიც გაიყიდება ადმინისტრაციაში და ორგანიზებულ ღონისძიებაზე								
4.4	საინფორმაციო ორგვერდიანი ბუკლეტის და ბილიკების რუკის დამზადება								
4.5	2025 წლის სამაგიდო კალენდრის დამზადება								
	შესვლის მოსაკრებლის დანერგვა და ადმინისტრირება								
5.1	სამოქმედო გეგმების გაცნობა დაინტერესებულ მხარეებთან								
5.2	რეინჯერების SMART პროგრამებით აღჭურვა გადახდის წამკითხველით								
5.3	პილოტირებისას კითხვარების საფუძველზე გამოკითხვის ჩატარება ვიზიტორებთან								
5.4	პილოტირების ფაზის დასრულებისას გამოკითხვის ჩატარება ადგილობრივ თემთან								

⁷ ეს აქტივობა არ ახდენს გავლენას შესვლის გადასახადის დაწესებაზე.

5.5	ვიზიტორთა სტატისტიკა და პილოტური ფაზის მიღწევების პრეზენტაცია							
5.6	ტარიფების გადახედვა და შემდგომი ნაბიჯების დაგეგმვა							

7. რეკომენდაციები პილოტირების შემდგომი ეტაპისთვის:

- დაინერგოს მკაფიო საკომუნიკაციო სტრატეგია;
- სამომავლოდ მოხდეს „შესვლის უფლების“ ყიდვის/ აბონიმენტის, ვაუჩერის დანერგვის პრაქტიკა - ეროვნულ პარკში შესვლის ვაუჩერი/ბილეთი გაიყიდოს დაცული ტერიტორიების გარშემო არსებულ ობიექტებში (სასტუმრო სახლები) და სერვისების მიმწოდებლებთან. ამ შემთხვევაში ვაუჩერები დაინომრება და გარკვეული რაოდენობის ბილეთის გაყიდვის შემდეგ მოხდება თანხის გადახდა;
- დაინერგოს ლოიალური და მოქნილი ფასების პოლიტიკა. მაგალითად ჯგუფური და სეზონური ფასების დაწესება;
- დაინერგოს შემოსავლების ადგილზე დარჩენის სტრატეგია (საგზაო რუკა), რაც ადმინისტრაციის ხელმძღვანელებს მისცემს სტიმულს, შეაგროვონ გადასახადები ეფექტურად და დაიცავს შემოსავლებს სხვა სამთავრობო საქმიანობებისთვის გამოყენებისგან ან მთავრობის აღრიცხვისა და ბიუჯეტის პროცესების შეფერხებისგან; დღევანდელ პირობებში ეს იურიდიულად არ არის შესაძლებელი და მთავრობის მიერ შეგროვებული ყველა შემოსავალი გადადის მთავრობის ცენტრალურ ხაზინაში;
- ადგილობრივი თემის პერმანენტული ჩართულობა მართვის და დაგეგმვის პროცესში შემოსავლების შექმნის სისტემის დანერგვას/ოპერირების გასაძლიერებლად;
- შემოსავლების გაზიარების შესახებ გარკვეული ღონისძიებების და შეთანხმებების დანერგვა ადგილობრივი თემებისთვის სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლის მაქსიმალურად გაზრდისა და კონსერვაციისა და ტურიზმისთვის მხარდაჭერის შესაქმნელად;
- დაცულ ტერიტორიებზე ეტაპობრივად მოხდეს შესვლის გადასახადის დაწესება რათა არ გაძვირდეს ტუროპერატორების მიერ უკვე გაყიდული ტურპაკეტების ფასი;
- წინასწარ განხილვის/ საჭიროების შემთხვევაში, ონლაინ გადახდის პლატფორმით სარგებლობის და ადმინისტრაციებში თანხის გადახდის, მოლარის და კონტროლიორის მომსახურების დელეგირება კერძო კომპანიებზე (პრომეთეს, მარტვილის მაგალითი).

დანართი 1 შეხვედრა დაცული ტერიტორიების სააგენტოს და ადმინისტრაციების წარმომადგენლებთან

კონცეფციის დოკუმენტის წარდგენა
დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის პრეზენტაცია

შეხვედრის დეტალები

2024 წლის 8 თებერვალს, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შედგა დაცული ტერიტორიების (დტ) სააგენტოს და ადმინისტრაციების წარმომადგენლების, CNF-ის თანამშრომლებისა და პროექტის კონსულტანტების შეხვედრა, რომლის მიზანი იყო ლაგოდებისა და მტირალას ეროვნულ პარკებში შესვლის გადასახადის დანერგვის და პროექტის პილოტირების პროცესში დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის განხილვა. იხილეთ შეხვედრის დღის წესრიგი და მონაწილეთა სია.

პროექტის კონსულტანტებმა წარადგინეს შესვლის გადასახადის დოკუმენტი. დისკუსიის შედეგად, მონაწილეები შეთანხმდნენ შემდეგ დეტალებზე:

- **შესვლის გადასახადის შინაარსი** გაჟღერდება როგორც ბუნების კონსერვაციისა და ბილიკების მოვლის გადასახადი. შესვლის გადასახადის 70-80% მოხმარდება კონსერვაციულ მიზნებს, ხოლო 20-30% - ბილიკების მოვლა-შენახვას.
- **შესვლის გადასახადი არ შეეხება** ადგილობრივ მოსახლეობას, ჩვენს შემთხვევაში ქობულეთში, ქედაში, ხულოსა და ლაგოდებში მაცხოვრებლებს, 6 წლამდე ასაკის ბავშვებს, შშმ პირებს, ეკო-საგანმანათლებლო მიზნით ჩასულ ჯგუფებს, გიდეებს, დაცული ტერიტორიების სისტემის თანამშრომლებსა და მათი ოჯახის წევრებს (კერძო ვიზიტის დროს).
- **შელაგათიანი ტარიფები** დაწესდება მოსწავლე-ახალგაზრდებისთვის და პენსიონერებისთვის (იგულისხმება 50% ფასდაკლება).
- **შესვლის ტარიფი** დაწესდეს მინიმუმ 5 ლარი საქართველოს მაცხოვრებლებისთვის და მინიმუმ 10 ლარი უცხოელებისთვის. ტარიფები დაზუსტდეს ინდივიდუალური გეგმების შედგენისას და მათი გადახედვა მოხდეს პილოტური ფაზის მონიტორინგის შემდეგ.
- **შესვლის საფასურში გავითვალისწინოთ** ბროშურის (ონლაინ და ნაბეჭდი ვერსიის) მიწოდება ვიზიტორისთვის.
- **შესვლის გადასახადებისთვის** მაქსიმალურად გამოვიყენოთ ონლაინ გადახდის მეთოდი, ფეიბოქსები და სხვ. ეს მექანიზმები დაზუსტდეს ინდივიდუალური გეგმების შედგენისას. მთლიანად ონლაინ გადახდაზე გადასვლის პერიოდში ნაღდი ანგარიშსწორებისას გამოვწეროთ ჩგდ და გამოვიყენოთ სტიკერი ან სამაჯური.
- **შესვლის გადასახადის შესახებ ინფორმაცია** განთავსდეს ადმინისტრაციის შესასვლელელებში და ბილიკებზე.
- **ვიზიტორების გაკონტროლება** მოხდება რეინჯერების მიერ ბილიკებზე შერჩევის მეთოდით.

შეხვედრის ბოლოს მონაწილეებმა ისაუბრეს დაინტერესებული პირების ჩართულობაზე, მათთან შეხვედრის ფორმასა და მიზანზე. კერძოდ, მომდევნო კვირას ადმინისტრაციის წარმომადგენლები და კონსულტანტები დაგეგმავენ შეხვედრებს დაინტერესებულ მხარეებთან.

ქვემოთ მოცემულია სამუშაო შეხვედრაზე ადმინისტრაციის და სააგენტოს წარმომადგენლების მიერ დაინტერესებულ მხარეთა სავარაუდო ნუსხა. მომდევნო კვირას დაზუსტდება ორგანიზაციების/კერძო პირების მონაცემები, მომზადდება მათი ჩართულობის დეტალური გეგმა (შეხვედრების განრიგი). შეხვედრების საფუძველზე მომზადდება სთეიქჰოლდერების ანალიზი შერჩეული დტ-ების შესვლის გადასახადის პილოტირების ინდივიდუალური სამოქმედო გეგმებისთვის.

ცხრილი 1 8 თებერვალს გამოვლენილი ორგანიზაციების ნუსხა.

შეხვედრის დღე/თვე	შეხვედრის ადგილი	ორგანიზაცია	შეხვედრის თემა
თებერვალი	ონლაინ/ოფლაონ	სასტუმრო სერვისის მიმწოდებლები	მოსაზრებების გაზიარება და მოლოდინების განსაზღვრა
თებერვალი	ოფლაინ	მძღოლები	მოსაზრებების გაზიარება და მოლოდინების განსაზღვრა

თებერვალი	დაზუსტდება	ადგილობრივი ტურისტული კომპანიები (აჭარის შემთხვევაში)	მოსაზრებების გაზიარება და მოლოდინების განსაზღვრა
თებერვალი	ოფლაინ	ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტი	საინფორმაციო შეხვედრა მოსაზრებების გაზიარება
თებერვალი	ოფლაინ	ტურიზმის ადმინისტრაცია	საინფორმაციო შეხვედრა მოსაზრებების გაზიარება
თებერვალი	ონლაინ/ოფლაინ	აჭარის ტურიზმის ადმინისტრაცია	მოსაზრებების გაზიარება და მოლოდინების განსაზღვრა
თებერვალი	თელავი	კახეთის გუბერნია	საინფორმაციო შეხვედრა
თებერვალი	თელავი	ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრი	
თებერვალი	თელავი	ადგილის მართვის ორგანიზაცია	
თებერვალი	ოფლაინ	ქობულეთის, ქედის, ხულოს გამგეობა და საკრებულოები	საინფორმაციო შეხვედრა
თებერვალი	ონლაინ/ოფლაინ	ლაგოდეხის და ქედის ლაგი	საინფორმაციო შეხვედრა
თებერვალი	ონლაინ	არასამთარებო ორგანიზაციები	საინფორმაციო შეხვედრა

ლელა ხარტიშვილი
ანზორ გოგოთიძე

9 თებერვალი, 2024

კორეფიციის დოკუმენტის წარდგენა
დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის პრეზენტაცია

8 თებერვალი, 2024 წელი
ვლადიმერ ნოლინაძის შესატყვისი
1. თბილისი

დღის წესრიგი

11:30 – 12:00	რეგისტრაცია, ყავა-ჩაი
12:00 – 12:15	მსალმება
	თიშა დეკანოიძე - დაველი ტერიტორიების სააგენტოს თავმჯდომარის მოადგილე
	თამარ პატარიძე, CNF კონსერვაციის რეგიონალური დირექტორი
12:15 – 12:40	კორეფიციის დოკუმენტის საბოლოო ვერსიის პრეზენტაცია ლელა ხარტიშვილი, პროექტის კოორდინატორი
	დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის მონახაზის წარდგენა ლელა ხარტიშვილი, პროექტის კოორდინატორი
12:40 – 13:00	ადმინისტრაციის წარმომადგენლების მოსაზრებები
13:00 – 13:30	დაინტერესებულ მხარეების იდენტიფიცირება ფასილტატორი: ანზორ გოგოთიძე
13:30 – 14:15	დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმაზე შეთანხმება და სამომავლო პრაქტიკის დევეგგება
14:15	ლანჩი

8 თებერვალი, 2024

ქვეყნის ძველი: დოკი მქიეოხოხოჭის სავსეო

#	სახელი გვარი	ორგანიზაცია	საკონტაქტო ინფორმაცია	ხელმოწერა
1	ზანა გეგე	მედიკალინური ცენტრი	599 371411 gegezeze@med.ge	[Signature]
2	გიორგი სვიაჯიძე	ლაიფლაინი	ს: ცაგ: სულა, მთიძე or@gmail.com 577101845	[Signature]
3	გიორგი გიგინეიძე	ქვემო ქართლი	577-10-18-24	[Signature]
4	თამარ ჯუღაშვილი	CNF	599934004	თ. ჯუღაშვილი
5	გიორგი სვიაჯიძე	CNF	598390645	თ. სვიაჯიძე
6	ნინო ჯორჯიანი	APA	599 88 00 11	[Signature]
7	ნინო გვირიტიანი	APA	595 33 01 51	[Signature]
8	თინათინ დვალაძე	APA	577924545	თ. დვალაძე

#	სახელი გვარი	ორგანიზაცია	საკონტაქტო ინფორმაცია	ხელმოწერა
1	თამარ ხახუშვილი	APA - მომსახურება	takokhakhishvili@gmail.com	თ. ხახუშვილი
2	ნინო სვიაჯიძე	APA	595 9999 08 svtanishvili@ gmail.com	[Signature]
3	ლევან ცხიპიანი	APA	592169686 ladofzapaidze@gmail.com	[Signature]
4	გიორგი სვიაჯიძე	APA	577101418 hika_svtan@yahoo.com	[Signature]
5	ნინო სვიაჯიძე	APA	natinoshviliadze@gmail.com 577907772	ნ. სვიაჯიძე
6	ნინო სვიაჯიძე	APA	nerimaniashvili@gmail.com 598-56-00-74	[Signature]
7	სოფი ბეკელიძე	APA	sophiebekelidze@gmail.com 595 33 11 12	ს. ბეკელიძე
8	ნინო დვალაძე	APA	apn.dvaladze@gmail.com	[Signature]

9. თინათინ ჯორჯიანი კონსულტანტი 577921133
10. თინათინ სვიაჯიძე კონსულტანტი 599992161

კონცეფციის დოკუმენტის წარდგენა
შეხვედრის დეტალები

15 თებერვალი, 2024 წელი
ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია

2024 წლის 15 თებერვალს, ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციაში გაიმართა ადმინისტრაციების წარმომადგენლების, CNF-ის თანამშრომლებისა და პროექტის კონსულტანტების შეხვედრა ლაგოდეხის ადგილობრივი თემის წევრებთან. კერძოდ, ტურიზმის ბიზნეს სექტორის, სათემო ორგანიზაციებისა და მერიის წარმომადგენლებთან. შეხვედრის მიზანი იყო საქართველოს დაცული ტერიტორიების კონსერვაციის გადასახადების კონცეფციის წარდგენა და ლაგოდეხის დტ-ზე შესვლის გადასახადის პილოტირების პროცესში დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა. იხილეთ შეხვედრის დღის წესრიგი და მონაწილეთა სია.

ლაგოდეხის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა, გიორგი სულამანიძემ ისაუბრა დაცული ტერიტორიაზე მიმდინარე საქმიანობების, გეგმების და სამომავლო პერსპექტივების შესახებ. იხილეთ PPP თანდართული პრეზენტაციის სახით.

პროექტის კონსულტანტმა, ლელა ხარტიშვილმა წარადგინა დაცულ ტერიტორიებზე ტურიზმის მომხმარებელთა გადასახადების საერთაშორისო პრაქტიკა და ისაუბრა ლაგოდეხის შესვლის გადასახადის თაობაზე - რას ემსახურება, ვის ეხება, როგორ და რა მექანიზმებით მოხდება პროექტის პილოტირება. იხილეთ PPP თანდართული პრეზენტაციის სახით.

ადგილობრივ თემის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები/კომენტარები შეეხო შემდეგ თემებს:

- როგორ მოხდება ვიზიტორთა იდენტიფიცირება და/ან გაკონტროლება თუ ადგილობრივი მაცხოვრებელი ვერ წარადგენს ლაგოდეხში ჩაწერის დამადასტურებელ საბუთს?;
- შეკითხვაზე, როგორ მოიქცევი, თუ ჩამოგივიდათ ძმიშვილი სხვა რეგიონიდან, მოსახლეობის პოზიტიური დამოკიდებულება გამოიკვეთა და პასუხი ერთხმად იყო - „დავპატიჟებ“, „გადავიხდით გადასახადს“;
- ასევე გაიჟღერა პოზიციამ, რომ სასურველია, შესვლის (კონსერვაციის) გადასახადი მიბმული იყოს ბილიკებზე, დავარქვათ ე.წ. ბილიკების წვდომის გადასახადი; ან გამოიყოს ის ზონა სადაც

უფასო იქნება დაშვება. მაგალითად, ოჯახის სტუმრებს, რომლებიც დღეში რამდენჯერმე იყენებენ მდინარის და სოფლის მოსაზღვრე ტერიტორიებს ზაფხულის ცხელ დღეებში არ უნდა შეეხოთ შესვლის გადასახადი, ტყეში შესვლაში ფულს არ გადაიხდიან და სჯობს გარკვეული ზონები გამოცხადდეს „თავისუფალ ზონად“; იგივე ეხება წნორიდან და სხვა ადგილებიდან მოსულ ვიზიტორებს, რომლებიც მდინარის პირას უნდათ „ქეიფი“. შესაძლებელია ასეთი ზონების ადგილების იდენტიფიცირება (3-4 ადგილის გამოცხადება თავისუფალ ზონად). თუმცა, საფიქრალია როგორ ვიქცევით „თავისუფალი ზონები“ გარკვეული ინფრასტრუქტურის საჭიროების შემთხვევაში;

- შეხვედრაზე მონაწილეთათვის მნიშვნელოვანია, მოხდეს შესვლის გადასახადის ადგილზე დარჩენის მექანიზმის ამუშავება, ამ შემთხვევაში ექნებათ მეტი მოტივაცია და სურვილი მხარი დაუჭირონ, ინფორმაცია გაავრცელონ კონსერვაციის პროექტების იდეას და მეტად იყვნენ ჩართულები ამ მიდგომის დანერგვის პროცესში;
- დამსწრეთათვის მნიშვნელოვანია გამჭირვალე პროცესი და მათი ჩართულობა აკუმულირებული თანხის და პროექტებზე ხარჯვის პროცესში;
- კარგი იქნება პილოტირებისას გარკვევით აისახოს მრავალჯერადი ვიზიტების პირობები. მაგალითად, დღეში რამდენჯერმე შესვლის და/ან სასტუმროს სტუმრის შესვლის საკითხი, ვინც სასტუმროში ცხოვრობს და ყოველდღე შედის დაცულ ტერიტორიაზე; ამ შემთხვევაში ხომ არ განვიხილოთ მათი სტუმრებისთვის დტ-ზე შესვლის (შესაძლოა დავარქვათ მრავალჯერადი ვიზიტი) ბილეთის/ვაუჩერის მათ სასტუმროებში გაყიდვა ა.შ.;
- როგორ ვარეგულირებს ბილეთების მრავალჯერად გამოყენების საფრთხეს? მაგალითად როგორც ვაკონტროლებთ სხვა ვიზიტორზე გადაცემის შემთხვევას?

შეხვედრის ბოლოს მონაწილეებმა ისაუბრეს დაინტერესებული პირების ჩართულობის მნიშვნელობაზე, მათთან შეხვედრის ფორმასა და მიზანზე. კერძოდ, მომდევნო მარტის პირველ ნახევარში, ადმინისტრაციის წარმომადგენლები და კონსულტანტები დაგეგმავენ მორიგ შეხვედრას ლაგოდეხის დაინტერესებულ მხარეებთან და წარადგენენ პილოტირების სამოქმედო გეგმის სამუშაო ვერსიას.

მოსახლეობის ზოგადი განწყობა შესვლის გადასახადზე პოზიტიურია. მათ არ გაუპროტესტებიათ ინიციატივა. ყველამ აღნიშნა ლაგოდეხის დტ-ის და მიმდინარე ეკოტურისტული პროდუქტების მნიშვნელობა მათი ბიზნესის წარმატების კუთხით. მათი რჩევით, კარგი იქნება ადგილობრივ სკოლებსა და სასწავლებლებში ბუნების კონსერვაციის პროექტებზე მეტი აქცენტის და ზოგადად, ბუნების კონსერვაციის გადასახადებზე ცოდნის გაზრდა. მათივე აზრით, გადასახადის ოდენობა 5-10 ლარი სრულიად მისაღები ფასია მათი ვიზიტორებისთვის. ასევე, წამოჭრეს ფასების დიფერენცირების საკითხები. კერძოდ:

- „*კარგი იქნება სხვადასხვა გადასახადები რომ იყოს, მანქანით, ცხენით მოსიარულეთათვის, ჯგუფური ან/და საოჯახო ტარიფები ა.შ*“
- „*ხომ არ განვიხილოთ სეზონური ფასებიც*“

შეხვედრაზე დაფიქსირდა ზოგიერთი მონაწილის მოლოდინი, რომ ლდტ-ის ადმინისტრაცია შეძლებს ისეთი პრობლემების მოგვარებას როგორც არის მიმდებარე ტერიტორიებზე ქუჩების ნუმერაცია, წვიმიან ამინდებში საჭირო ინფრასტრუქტურისა და შეთავაზებების შექმნა - რაც მუნიციპალიტეტის და ტურიზმის სამსახურის უფლებამოსილებაში შედის და არ წარმოადგენს ლდტ-ის ადმინისტრაციის მართვის ქვეშ არსებულ ტერიტორიას. მომდევნო შეხვედრაზე მათ აქვთ წამოჭრილ საკითხებზე კომენტარების მიღების მოლოდინი და გამოთქვეს მზაობა, დაესწრონ პილოტირების ინდივიდუალური გეგმის პრეზენტაციას.

ლაგოლების დაცულ ტერიტორიაზე
შესვლის გადასახადის კონცეფციის წარდგენა

15 თებერვალი, 2024 წელი
ქ. ლაგოლები, ვაშლივანის ქ. ქ.
დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია

დღის წესრიგი

- 14:00 – 14:10 მსალმება/შეხვედრის გახსნა
გიორგი სულამანიძე - ლაგოლების დაცული ტერიტორიების
ადმინისტრაციის დირექტორი
- 14.10 - 14.30 თამარ პატარაძე, CNF კონსტრუქციის რეგიონული დირექტორი
მონაწილეობს თვითწარდგენა
- 14:30 – 15:00 ტურაში ლაგოლების დაცულ ტერიტორიაზე: არსებული სიტუაცია,
გეგმები და პერსპექტივები
გიორგი სულამანიძე, ადმინისტრაციის დირექტორი
- 15:00 – 15:15 ლაგოლების დაცულ ტერიტორიაზე შესვლის გადასახადის
კონცეფციის გაცნობა
ლელა ხარტიშვილი, კონსულტანტი
- 15:15 – 15:30 მონაწილეთა მოსაზრებების მოსმენა. დისკუსია
- 15:30 – 15:40 შეხვედრის შეჯამება - გიორგი სულამანიძე და ლელა ხარტიშვილი

ლაგოლების დაცულ ტერიტორიაზე შესვლის გადასახადის კონცეფციის წარდგენა
ქ. ლაგოლები, დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია
15 თებერვალი, 2024
მონაწილეთა სია

#	სახელი, გვარი	ორგანიზაცია	პოზიცია	მობილურის ნომერი და ელ.ფოსტა	ხელმოწერა
1.	ვალერი ოლიაშვილი	ლ. დ. ქ. ქ. ქ. გეოგრაფი	სასაქონლო ინჟინერი	577 664 858 valerioghia@gmail.com	ვ. მონაწილე
2.	ქეთევან ქალაძე	სოფლის მეურნეობის „ლოჯიკი“	ბიზნესი	599 033 099 ketoveladze@gmail.com	ქ. მონაწილე
3.	კატალია გვარამია	სოფლის მეურნეობის „ლოჯიკი“	მენეჯერი	597 88 41 41 kataliag@gmail.com	კ. მონაწილე
4.	მედიკი მედიკი	სოფლის მეურნეობის „ლოჯიკი“	მენეჯერი	571 15 55 58	მ. მონაწილე
5.	სერგო მედიკი	სოფლის მეურნეობის „ლოჯიკი“	მენეჯერი	595 60 92 11 medias197@gmail.com	ს. მონაწილე
6.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“	დირექტორი	595 55 57 62	ნ. მონაწილე
7.	მედიკი მედიკი	სსიპ „ლაგოლები“	მენეჯერი	595 999-114	მ. მონაწილე
8.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“	დირექტორი	595 262 622	ნ. მონაწილე
9.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“	დირექტორი	599 402 374 eate@lagos.gov.ge	ნ. მონაწილე
10.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“	დირექტორი	591-22-43 111	ნ. მონაწილე
11.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“	დირექტორი	598 29 30 03 ninahotel.lagos@lagos.gov.ge	ნ. მონაწილე
12.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“	დირექტორი	595 55 57 62	ნ. მონაწილე
13.	ნინო ნინოიძე	სსიპ „ლაგოლები“ CNF	დირექტორი	იაკუნაო@gmail.com ms.klarishvili@ec.europa.eu - naturefund.org	ნ. მონაწილე

14.	ლიჯა ვალობელი	CNF	ჩხოვია პეტე მედიკი	598 380 631	ლიჯა
15.	ანდროს ვოგოთიძე	კონსერვატორი	CNF	54792.1133	ანდროს
16.	ლელა ნახიჭიძე	საინჟინერო	CNF	599992161	ლ. ნახიჭიძე
17.	წყნა კახიანი	მუხი მომსახურე			
18.	ნინო ნახიჭიძე	საბუნებისმეტყველო			
19.					
20.					

დანართი 3
ტურიზმის

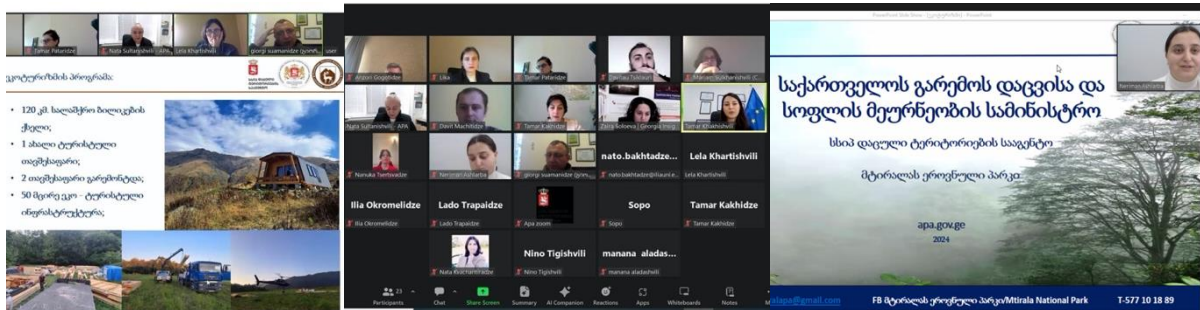
შეხვედრა

ადმინისტრაციის, ტურისტული ბიზნესისა და დარგობრივი ასოციაციების წარმომადგენლებთან

კონცეფციის დოკუმენტის წარდგენა

შეხვედრის დეტალები

22 თებერვალი, 2024 წელი

2024 წლის 22 თებერვალს ZOOM ფორმატში გაიმართა შეხვედრა საქართველოს ტურიზმის სექტორის წარმომადგენლებთან. შეხვედრის მიზანი იყო საქართველოს დაცული ტერიტორიებზე ბუნების კონსერვაციის გადასახადის (შესვლის გადასახადის) შემოღების პილოტირების პროექტის ფარგლებში მომზადებული კონცეფციის დოკუმენტის გაცნობა და ამ პროცესში ტუროპერატორების და გიდების მოსაზრებების გაზიარება. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ ლაგოდეხის და მტირალას ეროვნული პარკის ადმინისტრაციების, ტუროპერატორების, დარგობრივი ასოციაციების, ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციისა და საქართველოს ეკოტურიზმის კომიტეტის წარმომადგენლები. (იხილეთ შეხვედრის დღის წესრიგი და მონაწილეთა სია).

დაცული ტერიტორიების სააგენტოს თავმჯდომარის მოადგილე თამარ ხახიშვილი მიესალმა შეხვედრის მონაწილეებს და ისაუბრა დღეებზე შესვლის გადასახადის, როგორც ადმინისტრაციის ფინანსური მდგრადობის მექანიზმის შემოღების საჭიროებაზე.

CNF ის რეგიონულმა დირექტორმა, თამარ პატარიძემ მოწვეულ სტუმრებს გააცნო პროექტის მიზანი და ისაუბრა დაცული ტერიტორიების ფინანსური მდგრადობის მიღწევის გზებზე და მექანიზმებზე. ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიის ხელმძღვანელმა გიორგი სულამანიძემ და მტირალას ეროვნული პარკის ვიზიტორთა სპეციალისტმა ნერმინ აშლარბამ წარადგინეს მოკლე პრეზენტაცია ლაგოდეხის და მტირალას დაცული ტერიტორიების ბიომრავალფეროვნების ფასეულობების და ამ ტერიტორიებზე არსებული და ახალი ტურისტული ბილიკების და ინფრასტრუქტურის შესახებ.

CNF-ის კონსულტანტმა, ლელა ხარტიშვილმა მოწვეულ სტუმრებს გააცნო შერჩეულ ტერიტორიებზე შესვლის გადასახადის არსი, ხედვა. ისაუბრა ფასების დიფერენციაციაზე, ონლაინ გადახდების შესაძლებლობებსა და აღსრულების მექანიზმებზე. შემდეგ გაიმართა დისკუსია.

ტუროპერატორების აზრით, შესვლის გადასახადის დაწესება სავსებით მისაღებია მათი ბიზნესებისთვის. თუმცა, არის რიგი საკითხები რაც მათი აზრით სასურველია გათვალისწინებული იყოს პილოტირების პროცესში. კერძოდ:

1. ბუნების/ეკოსისტემების კონსერვაციის გადასახადის დაწესება მისაღებია ტურისტისთვის თუ მათ ადგილზე შევუქმნით შესაძლებლობას გაეცნონ ადგილობრივ ფასეულობებს;
2. ტუროპერატორებისთვის მნიშვნელოვანია გადასახადის შესახებ, ინფორმაცია ჰქონდეთ წინასწარ, ანუ სეზონის დაწყებამდე;
3. ტუროპერატორებისთვის ასევე ხელსაყრელია ყოველჯერზე გადახდის მაგივრად ჰქონდეთ ყოველწლიური „შესვლის უფლების“ ყიდვა/ აბონიმენტი;
4. კარგი იქნება თუ ვიფიქრებთ, ვაუჩერის დანერგვის პრაქტიკაზეც, როგორც ეს უფლისციხის მუზეუმთან აქვთ. საუბარია დანომრილ ვაუჩერებზე, რომლებიც ტურისტულ კომპანიებს სეზონის წინ ეგზავნებათ საქართველოს მუზეუმების გაერთიანებიდან, ვაუჩერები ივსება ჯგუფის შესვლის დროს და მის საფუძველზე, თვეში ერთხელ, ხდება თანხის გადარიცხვა;
5. ზოგიერთი ტუროპერატორი, მაგალითად “ჯორჯია ინსაიდი“, „გეორჯიკა ტრეველი“ ტურისტულ პაკეტებს 1-2 წლით ადრე ადგენენ. თუმცა, ამ ეტაპზე 5-10 ლარის გადახდაზე მათ არ აქვთ პრობლემა. გადახდა ნებისმიერი ფორმით მისაღებია; ამ საკითხზე სალაშქრო კლუბი „მწვანე ზებრას“ წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ ადგილზე ჩამოსული (არაორგანიზებული) ტურისტისთვის 10 \$-ის გადახდაც არ იქნება პრობლემა. ადგილობრივი მოლაშქრეც სიამოვნებით გადაიხდის 10 ლარს დტ-ზე ვიზიტისას. ხოლო, სტუდენტებისა და მოსწავლეებისთვის სჯობს სიმბოლური თანხა დაწესდეს;
6. გასათვალისწინებელია, რომ თანხის დაწესება ყველა დაცულ ტერიტორიაზე ერთდროულად არ მოხდეს, რადგან ერთდროულად ფასების მომატება ტურპაკეტების ფასს გაზრდის და გაუჭირდებათ უცხოელი პარტნიორების დარწმუნება და ამ საკითხზე კომუნიკაცია. მათი რეკომენდაციას ჯგუფური ფასების დაწესება უცხოელი და ადგილობრივი ვიზიტორებისთვის;
7. ვაუჩერული სისტემის გარდა, ტუროპერატორების მხრიდან გაიჟღერა გიდების უფასოდ დაშვების შესაძლებლობამ; ეკოტურიზმის ასოციაციის წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ ტურიზმის ახალი კანონის მიხედვით, სერთიფიცირებულ გიდებს ექნებათ უფასო დაშვება ყველგან; დაბალი რისკის გიდებზე იქნება ნებაყოფლობით სერთიფიცირება, ამიტომ დტ-ზე მათი უფასო დაშვება იქნება სერთიფიცირების წამახალისებელი;
8. ფასების მოქნილი პოლიტიკის გარდა, კარგი იქნება დაცულ ტერიტორიებზე უფასოდ დაშვების დღის გამოცხადება წელიწადში ორჯერ ან სამჯერ. მაგალითად, გიდების საერთაშორისო დღეს ან ეკოტურიზმის დღეს ან სხვ.;

ტუროპერატორების აზრით, ადგილობრივი მოსახლეობისთვის დტ-ზე უფასო წვდომა კარგი იდეაა. „მწვანე ზებრა“-ს წარმომადგენლის აზრით, ადგილობრივი მოსახლეობისთვის, მაგალითად სოფელი გურგენიანის შესასვლელში გადასახადისგან თავისუფალი ზონების დაწესება გაადვილებს მოსახლეობასთან თანამშრომლობას და ადგილობრივი ვიზიტორების მენეჯმენტს; ტურიზმის ადმინისტრაციის წარმომადგენლების რჩევით, სასურველია უფასო შესვლა მიმდებარე სოფლების მოსახლეობისთვის დაწესდეს და არა მთლიანი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისთვის; მსგავსი პრეცედენტი იყო ბორჯომის მუნიციპალურ პარკში, 2006 წელს. უფასო დაშვება იყო მხოლოდ ქალაქის მაცხოვრებლებზე; სხვა შემთხვევაში გართულდება ვიზიტორთა კონტროლი;

ეკოტურიზმის ასოციაციის წარმომადგენლებმა ასევე ისაუბრეს შესვლის გადასახადის საჭიროებაზე ვიზიტორთა მენეჯმენტის კუთხით და აღნიშნეს, რომ მნიშვნელოვანია ვიზიტორებთან სწორი კომუნიკაცია, გზავნილი მათთან - რისთვის ვიხდით თანხას. კონკრეტული სახეობების გადარჩენა და აღდგენა ხანგრძლივი პროცესია და მოკლე ვადაში შედეგს ვერ ვაჩვენებთ, თუმცა პროცესი უნდა იყოს გამჭვირვალე. მაგალითად მტირალაზე მოეწყობა ეკო-ტურისტული ბილიკი, მოსწავლე-სტუდენტებისთვის და ა.შ. ყოველ წელს პრიორიტეტი სხვადასხვა შეიძლება იყოს. კომუნიკაციის ექსპერტთან ერთად ამ მესიჯებს და კომუნიკაციის ნაწილს ყურადღება უნდა მიექცეს პილოტირებისას;

ტუროპერატორები რეპორტირების აუცილებლობას ვერ ხედავენ, თუმცა მკაფიო გზავნილი საზოგადოებასთან, თუ რას მოხმარდება შესვლის თანხა კარგი „ქესტია“; „მწვანე ზებრას“ მოსაზრებით, დასაწყისში შეიძლება მოხმარდეს პიარს და კომუნიკაციას და შემდგომ უკვე კონსერვაციას;

ფოტოხაფანგის მიერ გადაღებული ფოტო-ვიდეო მასალების გაზიარება და მიწოდება საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანია, და შესაძლებელია ამაში ფულის დახარჯვა ამ მიმართულებით - კარგი fb გვერდი, ბევრი ფოტო ველიდან და ა.შ. *პროპაგანდა უნდა მოხდეს ამ გადასახადის რომ კარგი ტიპი ხარ ამას თუ იხდი.*

და ბოლოს, მიუხედავად იმისა, რომ შესვლის გადასახადი არ ეხება ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვას და ის საკონსერვაციო მიზნებისთვის არის განსაზღვრული, ვიზიტორი, რომელიც ადგილზე თანხას გადაიხდის, მოელის მოწესრიგებულ ინფრასტრუქტურას, ხარისხიან სერვისს და უსაფრთხო გარემოს. შესაბამისად, ტურისტული ბილიკები უნდა იყოს მონიშნული და გამართული;

მომდევნო მარტის პირველ ნახევარში, ლაგოდების და მტირალას დტ-ების ადმინისტრაციის წარმომადგენლები და CNF-ის კონსულტანტები დაგეგმავენ მორიგ შეხვედრას დტ-ების დაინტერესებულ მხარეებთან და წარადგენენ პილოტირების სამოქმედო გეგმის სამუშაო ვერსიას.

ლელა ხარტიშვილი
23 თებერვალი, 2024

სატრაველი და დაცული ტერიტორიებზე ლაგოდების და მტირალას და დაცული ტერიტორიებზე შესვლის გადასახადის პილოტირება

22 თებერვალი, 2024 წელი
ონლაინ შეხვედრა

დღის წესრიგი

14:00 – 14:10	მისალმება/შეხვედრის გახსნა თიშა დეკანოიძე, დაცული ტერიტორიების სააგენტოს თავმჯდომარის მოადგილე
14:10 – 14:20	თამარ პატარაძე, CNF კონსერვაციის რეგიონული დირექტორი ლიკა კალმახილიძე, პროგრამის მენეჯერი, CNF მონაწილეების თვითწარდგენა
14:20 – 14:40	ტურიზმი დაცულ ტერიტორიებზე: არსებული სიტუაცია, გეგმები და პერსპექტივები გიორგი სულამანიძე, ლაგოდების დტ-ის ადმინისტრაციის დირექტორი გიორგი ქურდიე, მტირალას დტ-ის ადმინისტრაციის დირექტორი
14:40 – 15:00	შერჩეულ დაცულ ტერიტორიებზე შესვლის გადასახადის კონცეფციის გაცნობა ლელა ხარტიშვილი, კონსულტანტი
15:00 – 15:20	მონაწილეობა მოსამზრებების მოსმენა. დისკუსია
15:20 – 15:30	შეხვედრის შეჯამება - ანშორ გოგოთაძე და ლელა ხარტიშვილი

შეხვედრის ლინკი:

Join Zoom Meeting
<https://us06web.zoom.us/j/86756690030?pwd=EeGSADMezdMNA4A88oaoClwwhTDHX.1>

Meeting ID: 867 5669 0030
Passcode: 577304

